

Sid 482

Anno 1714 d: 2 och 3die Junij, höltz ordin: laga Tingh medh allmogen af Wätte häradh å wanl: Tingsstadh giästgifwaregården Wijk, närwahrande Cronones Befalldningsman utj Nordwijkans Fögderije Wälb:de Jonas Erickzsson sampt häradernas Eedsworne och troowärdige Nembdemän som woro

Af Wätte häradh
Joen Larsson i Kollekindh
Anders Ifwarsson i Kroken
Oluf Joensson i Sundby
Halfwardh Assmundzsson i Lommeland
Anders Swänsson i Boowall
Nills Hansson på Råssöön

Af Tanums häradh
Simon Ollsson i Karleby
Jurdh Pädersson i Gudrudh
Anders Hansson i Hougar
Jöns Hansson i L: Arendahl
Elias Caspersson i Sämb
Oluf Jonsson i Lyngbytorp war borto i
Cr ähreder

Sid 497

S.d. inställte sig för TingsRätten pantägaren Joen Christophersson i sk:h:t FroEngen i Kiärnöö socken, kiärandes till samptl: åboerna och Jordäganderna af Odells och sk:h:t Nöddöön i samma socken, Rear Ifwarsson, Sören Ollsson, Mattz Trullsson och Juhl Olufzsson, angående, det de skohla sökia att stängia FroEngs åboerna ifrån det muhlbeete, som FroEngen tillhöra skall utj Bäckewijkz och humblemyrarna, sampt och att igentäppa leedet och vägen der igenom de dijt uthkomma skohlat. Nöddöön åboerna och jordäganderna inlade här emoth ett dombref Ao 1491 Tijsdagen effter Sommarnätterna uthgifwet, hwarmed de bewijste huruledes Nöddöns och FroEngs ägendommar ähro ifrån hwar andra skilde; hwilket dombref de förberörde Nöddöns åboer neekade sig utj det alldringaste öfwerträda, och att deremoth Joen Christophersson skall sökia, att trängia sig in på deras muhlebeete som för dhem des uttan knapt nogh är, dem till största förfång emoth förb:de dombrefz klara ordh och sluth och emedan ärmälte dombref af FroEngs åboerna ickie utj någon dehl tillbaaka drijfwat kunde, såsom det för Längst hade wunnit Laga Krafft; så förskiöt TingsRätten till Cronones Befin: Wälb:de Jonas Erickzsson, att ställa berörde dombref utj sin fulla Exsecution, tagandes medh sig widh samma förrättning Nämndemännen Anders Swänsson i Boowall och Nills Hansson på Råssöön, på det desse parters stridigheete, utj det som för så Längl. tijder sedan, finnas kunna deviderade och afgiorde upphöra måge. Men hwadh anbelangar

Sid 498

det Nöddöns åboer förmena sig wahra odellsmän till FroEngen, och således berättigade att till sig inlösa, h:t FroEngen såsom nu under förpantningsRätt af Joen Christophersson och hust: Karin Böriesdotter innehafwas: så kan TingsRätten sig utj den saaken ickie till dombs uthlåta, förr än sahl: Befalldningsmannen Påfwel Nillssons Erifwingar, som hemmanet FroEngen till de förber:de pansatt hafwa, effter undfången Laga Citation kunna tillstädes komma, och gifwa Nöddöns åboer utj denna sin tahlan Laga answar.

§ 15

S.d. blef Rear Ifwarsson på Nöddöön i Kiärnöö socken, bewilliadt Fastebref på en T:a Landskyllldh utj Nöddöön, dher af Ao 1710 d: 3 Maij, 9 Sätt:r 2 ½ Kanna pantejordh woro uppbudne 1 gången d: 4 Octob: samma åhr andra gången och d. 18 Jan: 1711: 3die gången och sedermera oklandrat Lagståndne. Hälst emedan denna dess pant för honom war Lagl: wärderad Ao 1712 d: 27 Sept: af Länsn: w:tt Jöran Kiäpp och Nembdem:n Joen Larsson i Kollekind och Anders Swänsson i Boowall för 10 dr Smt Sättungen.

Ytterligare hade och Rear sig Ao 1705 d: 16 och 17 Octob: köpt och tillhandlat, 2 Sätt:r 1½ skrull Landzskylldh i Nöddöön, af samptl:e Sahl: Andersses i Hougdahl barn och Erfwingar; hwilka och woro Ao 1712 d: 7 Maij första gången, och d: 8 Octob: samma åhr andra gången, så och 1713 d: 28 Jan: i 3die gången Lagl: på Tingen uppbudne, och sedan oklandrat öfwer lagståndne; hwilket Fastebrief honum ey förwägras kunde; emedan han af sin hustrus Märta Nillsdotters syskon och andra hennes skyldemän Längre ifrån desse jordedehtar hade sig tillhandlat. Och förklarade Rear sig nögder wara, att behålla den af sin hustrus syskon förpantade jorden, för dhet han dherföre uthgifwet, ehuruwähl det Långt öfwerstijger dess rätta wärde effter wärderingen.

Sid 498

§ 16

S.d.framträdde för TingsRätten, Stenar Nillsson

Sid 499

på Cronoh:t Engallsrud och Trulls Simonsson i Holma i Skiee socken, och kiärade till Oluf Jacobsson i sk:h:t Skånhem i samma socken, påståendes att såsom de äga panterättigheet utj ¼ i Skånhem för 47 dr 21 /: Smt, Oluf Jacobsson i Skånhemb, som äger den andra fierdingen i samma hemman, och således innehafwer halfdehlen der af, måtte påläggias ett dehra betahla dhem sina pgr: dhe hafwa att fordra utj den ena fierdingen, eller och att taga af dem pgr för den fierdingen, som han dher innehafwer; emedan dhen halfwa gården i Skånhemb ickie är mehr än ens mans sätter: hwarinpå? han Stenar flöttia nödgas nästkommande åhr, dher han eij får sina pgr:, emedan han för sig intet bruuk till nästkommande åhr ännu weet att tillgåå. Häröfwer kommo Stenar Nillsson och Trulls Simonsson i Hollma, medh Oluf Jacobsson i Skånhemb således omsijder öfwerens, att Oluf Jacobsson nu uthgaf till Steenar Nillsson och Trulls Simonsson, dhet de hade til att fordra utj förber:de fierding i Skånhemb, nembl: 47 dr 21: Smt, hwar på Stenar och Trulls afslogo och de..terade 2 Rdr proportionaliter, effter deras fodrans quantum; och allså trädde Oluf Jacobsson utj deras Rätt, de hade för samma pgr; utj berörde ¼ i Skånhemb: dher hoos bestodh och Oluf Jacobsson dhem dhen ena stämbningsmärken, af dem som Trulls och Steenar, utj denna saaken, till dhetta Tinget uthgifwet hade.

§ 17

S.d. framträdde för TingsRätten, Oluf Simonsson i Rödh Lommeland socken, och dess grannar Oluf Essbiörnsson och Torigier Andersson, som alla ähro Jordägander i Rödh, och kiärade till Christopher Hansson i Mosstorp, för det han sig skall sökia inträngia, öfwer Löördahls bäck, och giöra på deras skoug, en skadel: åwärekan. Oluf Tormosson i Wästegården, och Hans Ericksson ibidem, woro ägare af ½ T:a Landzskylldh i Mosstorp, det öfriga war Crono, så att Cronan der af äger Byggslen, och är Mosstorp

Sid 500

en half gårdh, som besittes av Christopher, hwilken nu infant sig till ansvars, förmenandes Rödzboerna påståå det som orimblig it woro, hwilket han sade sig nogsampt bewijsa skohla, dher samma twistigheet blefwo till en laga syn och besicktning, af bäggie parternas uppwijsande deles och rååmärken uthställter, dhen både parterna uthlåto sig willia kosta. Resolutio. TingsRätten pröfwar för skiähligt, effter bäggie parternas Nembl: Oluf Simonssons, Oluf Essbiörnssons och Torgier Anderssons i Rödh i Lommelandz socken, och Christopher Hanssons i Måsstorp, påstående, till en Laga syn och besicktning af bäggie parternas uppwijsande Råå= och dehlesmärkien, differera decisionen af den twist, som är uppwäxin emillan Rödh och Måsstorp, om rätta ägoskilldnaden i skougen, dem emillan: hwilken syn häradzhöfdingen in loco, Cronones Befm: Wäb:de Jonas Ericksson, och Wätte häradz Nembdh, widh första Lägenheet sig lära företaga, på bäggie parternas kostnadh, effter deras egen uthlätellse: skohlandes dock här om notification föruth afgåå, till hans excellens Högwälb:ne Hr Baron Generalen och Gouverneuren Mürner, effter Cronan äger Byggslen af Mosstorp, så och Citation till Oluf Tormosson och Hans Ericksson i Wästeg:n expedieras emedan de utj Mosstorp ½ T:a Landzskylldh ägandes ähro.

Sid 503

påminna, att förl: åhr något mehra siutz warit af allmogen fordrat, eller flere durckmarcher warit skiedde, än allenaste af Enrolleringzmanskapet: fördenskulld kunde TingzRätten ickie förwägra, deröfwer att meddehla Hr Befallningzmannen TingzRättens attestatum. under häradetz Sigill.

§ 7.

S:d: blef af Hr Kyrkioherden i Näsinge andragit, emot Joen i Siuhlerud det beswär, att han myckiet sällan infinner sig utj gudz huus om åhret, allenaste dhe 3ne gånger han hafwer gådt till herrans Nattward, sampt Juhl Påske och Pinges dag, och en gång eller 2:ne des föruttan hehla åhret igenom; hwilket Hr Kyrkioherden förmente wijsa hans kallsinnigheet utj sin gudzfrucktan. Dhertill med, föredrog Hr Kyrckioherden, att en gång sig händt, enär Joen wille sig angifwa att gåå till herrans nattward, att Hr Kyrkioherden å Embetes wägnar honum förmanat. att han skulle ifrån den hustrun i Siuhlerud flöttia, hoos hwilken han tagit sig till huus: Då har han Joen sig dher öfwer swårligen förtörnat och oppenbarligen på Kyrkiogården, roppat allmogen tillsammans, och af dhem på Hougdahls Kyrkiogård, sitt skåttzmåhl* fordrat, om sitt förde lefwerne och förhållande; hwarutj Hr Kyrkioherden förmente honum en stor otidigheet bruukat: Dher han likkwähl ickie annat giorde, än förmente till ett åhrebart lefwerne. Joen swarade sig oftare pläga wara till Kyrkian än sagt är; och att han sittat på träfwet, så att Hr Kyrkioherden honum ey warsse

Sid 9

warsse blifwet: sade sig och ey wijdare giordt buller på Kyrkiogården, än att han begiärt skåttzmåhl af sina grannar om sitt förhållande, när han förmärkte sig wara hoos Hr Kyrkioherden misstäncker, för hustrun Anna i Siuhlerud, och betygade sig ifrån all omgiängellse med henne wara frij, fast än han der haft huus, sedan hans stugu, blef för honum neder häfwin. Resolutio. TingzRätten fan skiähligt i anledning af 1:ta och andra p:ten i Kl: M:ttz placat om Eeder och sabatzbrått, förmahna Joen i Siuhlerud i Hougdahls socken, att fljigt besökia gudz huus, och höra des hehliche ord, så wijda han undfly tänker den näfst, som högst bem:te Kl: förordning, öfwer dem statuerar, som sig der emot förbryta. Der till med förmantes och Joen, att åtlyda sin siählesöriares förmaning, och flöttia ifrån qwinnospärsöhnen Anna Padersdotter i Siuhlerud, för förargiellse skulld, som elliest af hans wistande hoos henne föllia torde: alldenstund dem emillan intet äcktenskap blifwer, som tahlat warit; hwarjämpte och honum den åtwarning giordes, att han ickie på Kyrckiogården oliud giöra skulle, eller wijsa sig halstarrig, enär honum något af Prästerskapet, på Embetes wägnar föreställes, wid Laga plickt tillgiörande.

* skottsmål= intygande om någons uppförande ellerandel

§ 8.

S.d. inställte sig för TingzRätten Oluf Jöransson på skatteh:t Ellgöön i Kiärnöö socken, och beswärade sig der öfwer, att för några åhr sedan, hafwa han och samptl: grannarna på Ellgöön, sig emillan fördehlat skougen på deras öö Wahlöön som hörer Ellgöön till, då han till sin fierding fått det sämbsta och ringaste utaf skougen; begiärte altdereföre, att TingzRätten wille så rättwijst laga att den ena fierdingen, så wähl som den andra, måtte lijka rätt utj skougen niuta. som och alla 4 fierdingarna lijka beskattning underkastade åhro. till ansvars inställte sig Oluf Halfwardsson och Hans Ollsson, samt Tohre Swänsson, och Swän Paderssöns hustru Anna Halfwardzdotter, som utj sin mans siukliga tillstånd, på hans wägnar sig inställte: hwilka alla swarade, att skougen emillan samptl: grannarna på Ellgön, för 14 åhr sedan, utj wänligheet af dem sielfwa fördehlter blifwet utj Sören Olssöns på Nöddöön och Rear Ifwarssöns ibidem närwahro; och som de alla, då woro förnögde, och in till denna tijden det warit hafwa, begiärte de att fåå wid samma förehning blifwa stående, synnerl: som de sina skougzdehlar fredat och förswarat, hägnadt och beskyddat, men Oluf Jöransson sin lätt hafwer illa handterat, dher af huggit Last och såldt, williandes sedan som han utödt sin skougzdehl, sökia sin upprättning, af de andras. Oluf sade sig fått sin dehl der som

Sid 10

warsse tiufwar för honum borttaga des skoug, och der som ofrucktsam mark är, så att enär han huggit af något träå, wåxer der alldrig något igen; men dhe andra på fruktbara stållen, hwarest enär något hugges wåxer skoug igen. Dhertill med enär dehlingen skiedde, refererade Sören och Rear på Nöddöön att grannarna dehlt skougen således, Nembl: utj 2:ne dehlar längs effter, och sedan twert

öfwer, och när det war skiedt, lofwade de Hans på hans begiäran Lagelåten; sedan förmählte de 2ne grannarna, att den fierdingen som Oluf Jöransson hade, skulle föllia Hans Olufssons halfdehl; och altså toug Oluf Halfwardsson och Jöns Pädersson för deras halfwa gård, den andra halfdehlen i skougen. Och som Oluf Jöransson war Hansses systerson, blef han trängder dijt som ringaste lägenheeten är; hwilket han till denna tijden lijdet, i anseende till den förhoppning han hafft att fåå Erfwa Hansses Jord och dehl utj gården; men som han sin ägendomb på 30 åhrs tijd bortförpantat, hafwer Oluf Jöransson ingen annan råd, än att han sin rätt sökia måste. Resolutio. TingzRätten befinner, att denna saaken ickie kan bringas till ett rättwijst slut, förr än en Laga Syn på samptl: Ellgöö boernas tillhörige skoug, blifwer hållin af häradzhöfdingen in Loco, Cro Befallm: Wällb:de Jonas Erickzsson, och 4ra af Nembdemännen Nembl: Joen Larsson i Kollekind, Anders Ifwarsson i Krooken, Nills Hansson på Råssöön, och Anders Swänsson i Boowall; och man der wid inhämpta kan, om Oluf Jöransson i detta måhl. förer någon rättmätig klagan; hwarpå TingzRätten sedan sig omhugsa will, på hwad sätt Oluf Jöransson må till sin rätt förhullpin blifwa.

Sid 11

§ 10

S.d. framkom för TingzRätten Päder Arfwidsson utj Warp, i Skiee socken, och uppwijste Wätte häradz TingzRättz blef (Aé: Det står så- skall väl vara "bref") de Ao 1699 d: 16 Jan:, hwarmed betygades, att Hans Halfwardzsson utj Warp i Skiee socken, hade af Simon Ollssonz i Ellgzängen Fädernes arfzmedel, och des då wahrande Förmyndare Joen Erickzsson i Kampetorpet, undfått och bekommit 90 Rdr Courrent eller 135 dr Smt. hwarföre han Hans inlöst 2 T:r Landskyllid utj Warp, och dem Lämbnat Simon Ollsson till försäkring och underpant för berörde pgr:, till des han dem igen bekommer. Samma 135 dr Smt widgick

Sid 12

widgick och bekiände nu Nembdemannen Anders Swänsson i Boowall på sin stiußssons Simon Ollssons wägnar, och Hans Knutzsson i Ellgzängen, des faderbroder, att han Simon Ollsson hade ricktigt och reedel:n igen bekommit, den minste pänning med den mäste, af Pär Arfwidsson i Warp; hwarföre på Simon Ollssons wägnar ey allenaste de qvitterade Päder Arfwidsson samma pänningar, uttan och der emot innppå (Aé: Det står så) honum transporterade och öfwerlåto, all den rätt och försäkran, som han Simon Ollsson tillförenne i föllie af förbör:de (Aé: Det står så, men skall väl vara "förber:de"?) pantebref ägt hafwer, utj 2 T:r Landzskyllid i Warp: hwartill och Hans Halfwardsson, som är Päder Arfwidssons swärfader, Consenterade och Jaakade; tillägnandes honum den rätt att förbör:de 2ne Tr Landzskyllid utj Warp, såsom en bruukel: pant, fåå besittia, äga nyttia och bruuka, med alla des tillhörigheete, så länge och in till des, han Päder Arfwidsson af Hans Halfwardsson, el:r och hans söhner, igenbekommer utj en samblad Summa, desse sina utlagde pantepgr: a 135 dr Smt; hwilket fördenskiulld på parternas begiäran TingzRätten ey underlåta kunde; dem till säkerheet och rättellse utj protocollet anteckna.

§ 12

S.d. saakfälltes Pähr Hälliesson och Hans Erickzsson i Cr ht Annerud i Hougdahls socken för stämningz försittande till sina 3 mark Smt hwardehra, emedan både Länsn: Kiäpp, och Nembdemannen Joen Ollsson i Sundby betygade, dem rättmätel: stämbde wahra, men de lijkwähl uttan uppwiste laga förfall uteblifwet och obeswarat Lämbnat länsmannens Jöran Kiäpps klagan öfwer deras

Sid 13

deras tredsko att skaffa siutzhästar till de norrska fångarnas fortskyndande.

§ 13.

S.d. klagade länsn: Jöran Kiäpp, att Oluf Hansson, Nills Ollsson och Enar Andersson i skatteht: Össby i Näsingne socken. förl:ne Ocotob: månad försummat att skaffa siutz, till de norrska fångarnas fortskyndande.osv

§ 14

S.d. saakfälltes Hans Tholsson i Boodahl i Lommelandz socken till 3 mark Smt för stämbningz försittande; emedan han Hans war rättel:n af Nembdemannen Halfward Assmundsson i Lommeland instämbder till Tinget, emot sin Broder Carl Tholsson om slagzmåhl, men nu icke Comparerat hafwer, ey heller uppwist laga förfall.

Sid 14

§ 16

S.d. framträdde för TingzRätten styckejunkarens Edel och manhafftig Hr Päder Tranbergz Kiäraste, Madame Anna Chatarina Brandt från Boohuus, och med Hr Befalldningzmannen Wälb:de Jonas Erickzsson, på handellsmannens Hr Mattz Joc(h)umssons hustrus mad: Maja Brinks wägnar, således förehnades och förlijktes; att mad: Anna Chatarina och hennes K. man Hr styckejunkaren Päder Tranberg, nu nästkommande währ skohla obehindrade få anträda halfgiärdz skatteh:t Söd: Kijball i Skiee socken, och det under sin possession och disposition taga; hwilket mad: Maria Brink på sådant willkohr tillåter, och jämbwähl Mad: Anna Chatarina på sådant sätt antager, att ingen på någon dehra sijdan af dem, skall hafwa den andra att tilltahla, om huusen, på Söd: Kijball: wählförståendes så, att Mattz Jochumsson ickie skal hafwa att fordra af Hr styckejunkaren något för sin byggnad på Söd: Kijball; ey heller Hr styckejunkaren af honum, om något på huusens byggnad dersammastädes felas skulle. I det öfriga försäkrade Hr styckejunkarens kiäraste, att hwad som utj Räckningen af Mattz Jochumsson Rättmätel:n skulle kunna fordras, hennes man derföre skall honom responsabel och ansvarig wahra, äfwen som och Mattz Jochumsson skall der emot Hr styckejunkeren igen ansvarig wara, för det som Hr Rådm: Lorentz Brandt, af honum på ett eller annat sätt kan hafwa till att rättwijst prætendera och påståå.

§ 17

S.d. framkommo för TingzRätten, Bryngel Sörensson i Wästre Heedängen och Börje Nillsson på Östre HeedEngens Cronoh:n boende, påståendes att Nöddöons åboer, Rear Ifwarsson, Sören Ollsson, Mattz Trullsson och Juhl Ollsson, måtte pålagde blifwa att betahla till HeedEngzgårdarnas åboer, den Landskylld, som Lagmans dommen de Ao 1554 Sti Johannis Baptistæ dag afsagd, dem tillägnar, och wijsar dem wara berättigade till. Samma dombbreff uppwijstes oich upplästes för TingzRätten, hwilket befantz wara af fölliande innehålld, att Ao 1554 Ste Hansses dag, på Foss Lag Ting, öfwerwarandes den Wälb:ne stränge Riddare och Hafwitzman på Boohuus Claues Bilde, med samptl: menige lagrättis:

Sid 15

lagrättis mänd utj Wijgen, då kom utj Rätta för(n)uftige man Christen Laugritzsson fogit i Norrskifwerijet i Wijgen, och tilltahlte Tohre i Nöddön för en Qwarnedomb, som han hade stämbdt in på Cronones jord, som Cr Bönder gifwa Landskylld af till slätzherren: emot hwilka Tohre förb:de, wiste ingen giensägellse, uttan lade bref i Rätten, att Qwarnefossen hörde honum till, dock ickie all jordemånen? ofwanföre; dy blef der på för Rätta afsagt, att förbör:de Töre i Nöddöön, skall gifwa Cronan slijg Landskylld deraf, som han gifwer dhe andra Jordegjömmor, som lijge myckiet äger utj Jorden, som han stämmer uppå, eller och mahla när wand kommer med Flommen, och intet stämme hälle på Cronans, effter han hafwer bref för fossen, och ickie för dambstöet, hwad här effter skieer, då swarar derföre som lagboken warnar. Enär nu detta uppläsit war, befrågades HeedEngsboerna, huru myckiet Nöddöön, skulle gifwa till HeedEngs gårdarna utj Landskylld? Dhet wiste dhe intet, uttan beroppade sig på Hans Jöranssons i Torgunne wittnesbörd, som här om skulle kunna gifwa någon upplysning. Hwilken, sedan han med hand å book, aflagt sin wittnes Eed, emedan ingen Exception emot honum anfördes, gjorde han fölliande berättellse; att han är en man om sina 82 åhr gammal, och hade hört af sin sahl: fader, och hade han hört det af sina föräldrar, att Nöddöön fordomb hade gifwet till HeedEngen för dämbningen 4 Sätt:r Korn; men intet nembde han, om det war till den ena af Heedängzgårdarna, eller det war till dem bäggie, som desse 4 Sätt:rna gifwes. De förberörde Nöddöons åboerna, Rear, Sören, Mattz och Juhl sade, att på lång tijd öfwer hundra åhr, hafwer sådant af Nöddöö alldrig warit söckt; och fördenskulld, som de af denna domb, förr än nu alldrig hört, så faller dem sällsampt, af hwad orsaak, på denna dombs krafft alldrig utj så lång tijd warit tahlat. Resolutio. Såsom kiäranderna Bryngell Sörensson och Börje Nillsson på Cronohemmanen i HeedEngen utj Skiee socken boende, bewijst med en Lagmans domb de Ao 1554 Sti Joh: Baptistæ

dag, afsagd, att Cronoh:t utj Heedängen borde niuta så myckiet utj Landskyll, för det Nöddöön wid deras Qwarn niuta dambstöd och dämbning uppå HeedEngz Eng, som det då warande skatteh:n hwilket och nu är wardet Crono, in till den tiden undfått hade. Hafvandes och kiäranderna betygat med Hans Jöranssons i Torgunne wittnesbörd, att i forna tijder Nöddöös åboer gifwet till Heedängen Sid 16

Heedängen 4 sätt:r Landskyll för ärmälte dämbningh: Altså finner TingzRätten billigt att swaranderna Nöddöö åboerna Rear, Sören, Juhl och Mattz, hädan effter skohla till HeedEngsboerna betahla Landskyll för dämbningen och dambstööt, och låto Nöddöboerna nu sig der til disponera, att hädan effter utgifwa ½ T:a Korn åhr: för berörde dämbning: hwaraf hwardehra Cronogården utj Heedängen, skall behålla halparten: men att påläggia swaranderna dhe förbör:de Nöddöboer för någon tijd tillbaaka, betahla denna afgifften, kan TingzRätten intet sig förståå till: emedan denna fordran på långsam tijd, och snart 100 åhr tillbaaka, ickie warit fordrad, och således förbör:de Nöddöns åboer, som bona fidei possessores komma till att ansees, hwilka med sådant beswär skiäl:n ickie kunna betungas och graveras: hälst och emedan förmedelst så lång tijdz förlopp, som denna afgifften ickie krafwd warit; man ickie wetta kan, för hwad orsaak, Heedängzboerna af en sijdo lämbnat, denna fordran att utsökia.

Emot denna domb, inlade Bryngel Sörensson d: 18 påföllande Jan: och således utj rättan tijd wadepgr: a 3 mark Smt. saken dermed under den högtährade lagmans Rns decision att bringa: Fördenskulld tillsades han 6 weckor före nästa Lagmans Ting, Citationen uttaga och sina Congtraparter tillhanda ställa, så wijda han sitt interponerade wad, till godo niuta åstundar:

§ 18

S.d. blef på en författad Liqvidation, befunnet, att Simon Hansson i Sälten, till synen och besickningen af twisteplatzen emillan Ellgzängen och Sälten, innan deras twistigheet blef med Laga domb afhulpin, wid nästförl: sommar Ting, bekostadt 8 dr Smt; hwar emot Hans Knutzsson, Ifwar Jöransson och Knuth Ollsson utj Ellgzängen, bewijste att de bekostadt, på samma syn och besickning 1 dr Smt, så att allenaste Simon kostadt 1 dr Smt mehr, än dhe på ärmälte syneförrättning. Altderföre ombödo nu swaranderna Ellgzängzboerna, att betahla honum Simon halfdehlen af det han mehr än de kostadt, Nembl: 16 öre Smt; och förmente sig altså fullgiordt TingzRättens domb d: 3 förl: Junij afsagd: men Simon swarade sig desse 16 /: Smt intet emottaga: och som TingzRätten ickie annat finna kunde, än att Ellgsängz boerna så medelst sin skyldigheet effter berörde domb fullgiordt, kunde dem nu något wijdare ickie påläggias.

Sid 17

Uppbud

I anledning af Hr Rådm: Wälb:de Lorentz Brandtz från Strömstad, nu i dag som är d: 14 jan: utgifne Kiöpebref på skattehem:t Söd: Kijball, utj Skiee socken, som förmähler, att han emot en undfängen Kiöpe Summa af 200 dr Smt. uplätit sin måg Hr styckejunkaren, Edel och Manhafftig Hr Päder Tranberg på Boohuus, sitt skatteh:n Söd: Kijball i Skiee socken, som är ett halfft hemman, skyllande 1½ T:a malt: blef nu berörde Södre Kijball för Hr styckejunkaren Päder Tranberg uppbudit
1: gen:

Således som föreskrefwet finnes utj alla måhl och ährender wara agerat tahlat och swarat, wittnadt ransaakat och befunnit resolverat och dömbdt, betygat undertecknad med mitt namns egenhändig underskrift, samt mitt och häradernas Sigills undersättiande. Actum Ao loco et tempore ut Supra
(Papperssigill)

Gudmundus Nordhborgh

(Lacksigill)

Sid 18

**Anno 1715 d: 2 och 3 Majj: höltz ordin: Laga Ting med allmogen af Wätte härad
å wanl: Tingzstad giästgifwaregården Wijk, närwahrande Cronones Befallndningzman utj
Nordwijkans Fögderije Wälb:de Jonas Erichsson, sampt häradernas Eedsworne, och troowärdige
Nembdemän som woro**

Af Wätte härad
Joen Larsson i Kollekind
Anders Ifwarsson i Krooken
Halfward Assmundsson i Lommeland
Anders Swänsson i Boowall
Nills Hansson på Råssöön
Joen Ollsson i Sundby

Af Tanums härad
Oluf Jonsson i Lyngbytorp
Simon Ollsson i Karleby
Jurd Padersson i Gursrud
Anders Hansson i Hougar
Jöns Hansson i Arendahl
Elias Caspersson i Sämb

Sid 20

§ 5

S.d. saakfälltes af TingzRn Bodolf Joensson utj Cr ht Hämmen i Skiee socken på Länsm:s Jöran
Kiäpps anklagande till 3 mark: Smt. för det han med en Liusestaake, på Nordsijdan i Strömstad utj
Oluf Joenssons huus slagit sin granne Anders Efwensson utj Hämmen ett blodsår i pannan, wid
vänstra ögnebrynen: och det i föllie af 10 Cap:s:m:b:m:w: LL:

Sid 21

§ 7

S.d. kiärade för TingzRätten Joen Christophersson utj FloEngen i Skiee socken, till Sören Ollsson på
Nöddöön, i sådan måtto, att d: 13 förl: martij, då han fordrade 61: Smt af Sören som han hade hoos sig
liggiande, hwilka tillhörde hust: Marin på Gullnäs, men Joen skall bordt åtniuta, för det han gick effter
Båtzmannen Hans Räf, till Heede: Hafwer först Sören neekat honum berörde pgr: och strax derpå
öfwerfallit honum med skiällsord, och kallat honum för en hund, och beskyldt honum för det han
skulle sagt, att Sören hafft bänkebref: och omsijder tagit honum i bröstet, slagit honum i dörren som
stod på klinkan, och äfwen wähl skutit honum ut igenom dörren, och stött honum emot wäggiarna i
Förstugun; och skulle han sagt sig hafwa häradzhöfdingens domb derpå, att han Jon skulle plickta 10
dr Smt, om han gingo med sitt fää, in utj humblemyren, som likwähl är hans hemmans ägendomb.
Till denna sin klagans bewijsande, beroppade han Joen sig på Engebrickt Ollssons på Räföön som war
Sörens broder, och Hans Jöranssons utj Torgunne, wittnesbörder: Och som Sören emot dem intet
Exciperade, admitterades dhe till wittnes Eedes afläggjande: dock effter trogen förmaning om des
riktigheet. Då sedan Engebrickt först förhördes: hwilken således wittnade, att han Joen kom in utj
Sörens stugu, och war kallad att Liqvidera, om Båtzmans wärket, des Löhn och mehra: då krafde han
Joen 61: Smt, som han af Enkian Marin i Gullnäs hafwa skulle, för det han war åt Heede effter
Båtzmannen, emedan Sören hade hoos sig 10/: Smt stående, som hennes woro.osv
Målet avslutas på sid. 23.

Sid 23

§ 8.

S.d. framträdde för TingzRn Nills Hansson på Råssöön, Anders Biörnsson, Oluf Halfwardzsson, Nills
Simonsson, Haralld Andersson, Oluf Jöransson, Jören Jacobsson, och Enkiorna Karin Hälliesdotter
och Börta Trulldotters sohn Nills Simmonsson, alla på dhe 3 Cronoh:n på Råssöön boende. Och
beswårade sig öfwer samptl: åboerna på Långöön, ett hehlt hemman Sören Mattzsson, Tolf Mattzsson,
och Anders Andersson, hwarutj en T:a Landskyld och odellsjord finnes, utom det desse åboerna
samptl: äga dersammastädes besittningsRätt, sedan deras förfäder, den öfriga odellsjorden till Cronan
utj samma hemman afstådt, dock med förbehåll den att fåå besittia man effter man: föredragandes
Råssööboerna, att desse dem swår:n förfördehla: l:mo I det dhe höst och währ skohla lijda af
Långööboernas Creatur en olijdel: skada, af klöfwetråd på deras Giärdesgård, på åthskillige ställen,
och giöre sig derigenom wäg, gåendes sedan med booskapen, öfwer deras Eng och till sin ängshollma

bild 480

Anno 1719 d: 27 October blef af mig undertechnad Häradzfougde och Nämbdeman Anders Hansson i Hougar, husesyn hållen uppå 3/16 m: af **Cronohemmanet TARANERÖD i Lur sochen och** Tanums härad, som sahl. Joen Hansson i Långl: tid brukat, : : : _

bild 500

Anno 1719 d:n 12 Martij, företogs och förrättades en ordinarie husesyn på ¼ i **Crono hemmanet RIJSSÄNG** som den sahl:e afledne Man Nills Andersson tillförne i possession ock Bruck haft och Befants som fölljer Nembl.N : : : _

bild 520

Anno 1719 den 25 Junij hölltz Laga husesyn, af ordinarie häradzhöfdinge, på **häradzskrifware Bostället RELLEN**, utj Skie sockn och Wätte härad belägit

bild 600

Anno 1719 d:n 24 November woro wij undertäcknade Effter ordre uppå skattehemmanet **NÖDÖN** uthi Tiärnö sopcken, att hålla Husesyn, uppå dhett fiärdingz Bruck., som Jull Olufsson Bebodt hafwer, Närwarade Morbroderen till Juhl Olufssons Barn, Jon Ericksson i Kampetorp och Befantess hussen som föllier Nembl. : : : _

bild 620

Ao 1719 d: 18 Martij war effter ordres förrättat Rigiestering och verdering sampt huusesyn hållen, på ¼ **Crono och Rusthållet ÖSTEGÅRDH i RESTERÖD**, som sahl. Oluf Andersson, från död åhr och haft effter lefwade hustru Marj Halfworssdotter, och 2ne sona sönnar Hans 6 åhr och Anders 2 åhr gl: Olufz sönnar, jempte hoos warande war på Compagnies wängnar Edel och högachtat, Hr Lieutnant Giellerstedh sampt wij undertechnade och fantz i sterbhusset som under förmåhlas Nembl. : : : _

bild 630

Anno 1720 d. 22 Marthij förrättades husesyn uppå 3/8dels Cronno och **Bådmandzhemmanet BIÖRNÅHS i Tanumbs sochen**: : : _

bild 650

A:o 1720 d:n 20 Junij blef effter högwällborne Hr Barons ock landshöfdingens Nils Posses skriffelsen: : _ företagen uppå **PRÄSTGÅRDEN TANUM**: : : _ Tanum d:n 13 Aug. 1720
Johan Ödman

bild 730

A:o 1720 d:n 20 Janu: blef uppå **SÄTERIET WRÄMB** en Ranstakning af undertechnade häradshöfdingen anstält effter : : _ *Aé: Tycks innehålla massor av uppgifter om dragoners boställen.*

bild 850

A:o 1720 d:n 25 Janua: infant? sig undertechnade häradshöfdingen på **SÄTERIET TORREBY? utj Tunge härad** ock Södwijkens? Befallning beläget : : : _
Aé: Ett protokoll fullt med ändringar.

bild 950

Anno 1720 d: 11 Aprill Woro undertechnade effter Hr Befallningzmans Wällbetrodde Erich Engströms ordres och höllo husesyn uppå ½ ödne Cronohemmanet **QWILLE NORRGÅRDEN**; som uti Ellofwa åhrs tijd, så till åker som Eng Legatt öde: : : : _

bild 970

Anno 1720 d: 18 Aug. blef effter högwällborne Hr Baron ock Landzhöfdingens höggunstiga skriffeliga ordres igfne d: 17 Majjk, af undertechnade häradshöfdinge Laga husesyn hållen uppå det rindragne? 1a Corporals Bostället af Lif Compagniet **ERICKZ RÖD** ¼ Crono utj Bullarens härad ock Nafwerstad sockn beläget, hwilket hemmane Corporalen Lars Frisk, : : : : _

systemen till 1/3 del war berättigadt till, bör derföre betala till henne 1 T:a Korn, men ey lämna henne någon jord upsådder, emedan han sielf kåstnaden däruppå bestådt.

Emot denna dommen lade Anders Björnsson 3 mark Smt utj Rätten därmed att trädia under den Högdtd:de LagMansRätten; hwarföre honom tillsades så lång tjd föruth söckia stämning att han innan 6 veckor kan den sin Contra part ock syster förkunna, så framt han täncker niuta sitt interponerade Wad till godo.

Sid 255

N:10

Enckan Boell Torstensdotter på Kiärneboo som till Tinget instämt Jon Hansson på Platzen Ödegården under Dyne, för det han olofwandes från flöt hennes gård Bräcke i Nässinge sockn förentes med hwarandra således, att Jon Hansson skall till Wären förfoga sig till hans frånflyttna bruck ock hafwa i hiälp af henne 1 häst, 1 Tunna Korn, ock 1 Tunna hafra, hwilket han icke skall betala jnnan goda år ock frjd blifwer.

N:11

LändzMannen Jöran Kiepp förde inför TingzRätten klagan öfwer åboerna utj Giäldzgård Oluf Björnsson, Mickel Jakobsson, Lars Torgiersson, Eskel Olufsson ock Erick Christoffersson samt Torparen Bryngel Olufsson på Ljen ock Hans Amundsson på OlufzKiär under Skie Prästegård, för åthskillige husgerådz saker ock annat de föregifwes hafwa taget utur ödna husen på Kläckaregården bredewjd Giäldsgård belägen, som sig tilldraget däraf att folcken härifrån landet förrymde ock med fienden bortforo. Alla föreskrefne Bönder ock Torpare infunno sig förklarandes sig först oskyldige Oluf, Mickel, Eskel ock Erick i Giäldsgård, samt Hans i OlufzKiär; Men Lars i Giäldsgård tillstår sig hafwa uppå inhyses hustrun Marjns, som nu wistas på Strömstad hoes des son Hans Wäfware, trägna begiäran taget 1½ Tunna hafra som syntes wara utur Magazinet kommen, samt Bryngel Olufsson på Ljen lånt af samma hustru 2:ne Wäfstoder ock en ljd brådda, hwilket de till förne bekiändt för Hr Probstén Bagger som öfwer detta hemmanet förer Disposition, ock att de ey mera taget tillbiuda de sig med liflig Edh bekräfta; warandes det dem alla ey annars bekandt än att husen innan fiendens bortgång till fönster ock inredning wara ruinerad.

Sid 256

Resolutio. Emedan det af föreskrefne Ransackning nogsamt befinnes att Bönderne utj Giäldsgård Oluf Björnsson, Mickel Jakobsson, Eskel Olufsson ock Erick Christoffersson, samt Hans Amundsson i OlufzKiär, hwarcken sielfwer tillstådt ey el:r warit öfwerbewiste antingen hafwa afhändt något ifrån Kläckaregården, mycket mindre där något ruinerad, så kunna de icke el:r för denna gången någon wedergjälldning påläggias; Men den 1½ T:a hafra som Lars Torgiersson i Giäldsgård till sig taget ock 2:ne wäfstoder ock en ljdbrådda som Torparen Bryngel Olufsson hafwer, måste de ifrån sig lefwerera, ock på det Man må få inhämta om de sådant taget, effter huusqwinnans tillstånd, ock hwarest flere sacker vägen taget, befallas LändzMannen Wällacktadt Jöran Kiepp till nästa Ting samma qwinna framskaffa.

N:12

Förmyndaren Jon Ericksson i Kampetorp, Oluf Björnsson i Giäldsgård ock Oluf Ifwarsson i Bastekiär framsteg för Rätten ock bekiände huruledes deras Pupiller sahl: Juhl Olufssons 3:ne barn utj Nödöhn Erick, Elin ock Mallena skola äga en fierding Odel jord utj Nödöhn ock Kiärnö sockn beläget, hwilken deras fader sal: i ljtjden bortPantadt till Pär Mårtensson i Kiörckiosund på Kåsteröhn för 50 Rdr Courant ock till Lars Nilsson på Gullnäs 18½ Rd:, hwilka i anledning däraf dem nu till detta Tinget kallat hafwer bem:t Penninge Summor att återfå; Men emedan de därtill befinnes oförmögne wara, icke el:r äga Barnen någon lössöre arf, hwarmedelst desse Penningar kunna blifwa betalt, så hafwa de afhandlat med Sören Olufsson ock Mattis Trulsson samt Marin Nilsson på Nödöhn boendes, att de skola till sig lösa ¼ del utj hemmanet, emot ofwanskrefne Penninge Summors ärläggjande, dock med det förbehåld, att de uppå några år skola förränta Penningarne till Föreskrefne Pär Mårtenssons arfwingar, ock icke swara till någon husebyggnad, emedan husen uppå denna fierdingen effter besicktning befinnes aldeles förrutna; Fördenskull förmyndaren ock resoluerade de samma till Ländsmannen utj Tanums härad Wällacktadt Juhl Wettleson försälja effter wärdering

Sid 257

Till 18 dr Smt, som alt med Öfrige barnsens lössöre godz; ock hwad deras Odel i sig sielf kan mera stiga öfwer föreskrefne Summar, kan komma dem till godo ock nytto i framtiden. Hwilket alt uppå begiäran till deras effterrättelsse utj Protocollet författadt blef.

dn 5 Februarij

N:13

Enckan ifrån Mewjcks Platzen Marin Hansdotter framwiste ett Testamente underskrefwit af Rear Jönsson ock Arne Trulsson, Mewjck, hwarutjnnan des Man Truls på Mewjck skiänkt ock förährt sin effterlåtna Enckia des lilla ägendom 1 Koo, 2 gietter, 1 ljen gryta, 1 Par lakan ock ett sängKläde; Men som ingen af arfwingarne war till städes kunde TingzRätten ey det wjdare än in quantum juris bekräfta, emedan så som des till kommande Man Anders Nilsson Mörck som är RoteBåtzMan nu står under Commando till Marche, ock thes för jnnan täncker hafwa Bröllopp.

N:14

BefallningzMannen Wällbetrodde Erick Engström insinuerade för Rätten en Specification på 64 sommar el:r kiälkelass höö, som fallet utj detta Fögderjet på BåtzMans hållen, med begiäran TingzRätten wille lämna sin mening huru mycket hwarje lass kan komma att kåsta, hwarföre TingzRätten utj öfwerwägande tog så wäll att bem:t höö ey i rättan tijd blefvet bärgat, hwarigenom det icke äger sin fulla krafft, som den stora foornöden nu utj landet är, ock altså pröfwade des värde kan blifwa 24 /: S:mt:, warandes ett sådant kiällkelass ey mera än några fång 2 hästar kunna draga på bahra marcken om sommaren.

Sid 258

N:16

Åboerna på 2½ Cronohem:t Biörcke utj Skie sockn Jöns Gudmundsson, Erick Andersson ock Oluf Julsson på sina ock sina hemmawarande grannars wägnar hade till Tinget instämt åboerna på Gymnasijhemmanet Slöen LändzMan Juhl Wetleson ock Gudde Björnsson, samt NämdeMannen Mickel Nilsson ock Enckan Dordij Trulsdotter på odelshemmanet Öfwerby ock Engebreckt Tårckelsson på Odels hemmanet Holma alla utj föreskrefne sockn belägne, klagandes däröfwer att de förleden Wåras till giärdzle uthugget deras skog under Biörcke, hwarigenom Cronoheman:t snart råcka utj Ödes Måhl, påstår fördenskull att såsom de taget mera giärdzle än dem war tillåteliget, de då måtte tillhållas deras skada wedergiälla. Slöens åboer framwiste BefallningzMan Lindquistz Asignation af d:n 28 Febr. 1719, hwarutj dem förundes få hugga till deras ruinerade giärdesgårdar, ock förmoda i dy ey illa hafwa giordt. Men om så noga skall räcknas förmehnar desse åboer att dem tillkommer all den skogen som de hugget giärdzlet utj, underkastandes sig till skildnad, därutj TingzRättens syn ock däröfwer faldne uthslag. Öfwerbyns ock Holmas åboer klagade wid detta tillfället åter öfwer Gymnasij ock Cronohemmans Slöens ock Nedanbergz samt Rijsängens ock Renshogens åboer för det de som uppå skatte hemman äro boendes icke få niuta sina dammar? tillgodo, utan twärt emot äro stängde ifrån en stor del ägendom utj uthmarcken wjd Namn Swarteskiär ock på andra ställn. Resselutio. TingzRätten befinner att denna twisten icke kan bringas

Sid 259

till sluth, innan såssom syn emillan föreskrefne hemmane blif:r förrättadt, hwarwjd bör Obserweras att Communication härom skall afgå till Högwällborne Hr Baron ock LandzHöfdingen att både Crono ock Gymnasij BefallningzMännerne Erick Engström ock Johan Fehman/Tehman? måtte få befallning wara tillstädes ock Obserwera hemmanens rätt, emedlertjd förbiudes de samtel. att hugga mera på desse omtwistade skogParcker innan hwar ock en får wetha hwad honom till hörer. Syssomkåstnaden skier på alla deras bekåstnad, som den äskar ock begiärer.

Sid 271

N:19

Söfren Olufsson på Nödöhn utj Kiärnöö sockn gjorde inför TingzRätten bewisliget med Nämдемannen Halfwård Assmundssons i Lommeland intygande, det han effter upwista quittance af d:n 14 Feb: 1720 betalt till sin stjfdotter Olug Olufsdotter ock des Man Oluf Hansson i Ödsby ock Nässinge sockn all des fäderne ock effter Broderen tillfallande arf, som effter skiefftebrefwen af d:n 21 Junij 1688 ock 17 Januarij 1711 befinnes wara tillsammans 141 dr 27/: 8 P:S:mt.; hwarföre ock som de såmedelst utj deras föromtalta quittance tacka denne sin stiffader för god betalning, warder detta till honom såsom bewijs i framtjden uthur Protocollet extraderat.

d:n 6 Majj

N:21

LändzMan Juhl Wetlesson utj Tanums Härad upwiste nu inför Rätten ett quittance underskrifwit af förmyndaren för sahl. Juhl Olufssons barn utj Nödöhen Jon Ericksson utj Kampetorp af dato d:n 3 Majj 1720, ock under attesterat af häradzskrifwaren Holger Lundström ock LändsMan Jöran Kiepp, hwarutjnnan han wisar sig hafwa betalt förbem:t barns nederrutna huus på Nödöhen med 18 dr S: m: som han till säkerhet begiärde måtte Protocollo insererat blifwa.

Sid 272

N:23

Nämдемannen Mickel Nilsson på Öfwerby på des Moders Enckan Dordj Trulsdotters på Rössöhen wägnar upsteg från Rätten ock bekiände huruledes des sahl. fader NämdeMannen Nils Hansson på Rössöhen A:o 1717 d:n 28 October tillhandlat sig en holma wjd Namn Styrsohn af 8 settingar skyld belägen utj Kiärnöö sockn, af des afljdne Broders Enckia Anna Nilsdotter dersammastädes, för en köpeskilling af 44 Rdr Courant, som TingzRättens därå gifne Kiöpebref med mera omständigheeter wisar; ock som bem:t des fader utj ljfztiden uppå denna Styrsohen förwärfwadt sig 3:ne Oppbod ock att han effter des tancka sedan sidsta Oppbodet finnes lagständen, är han till samma köps wjdare bekräftelsse begiärandes TingzRättens fastebref. TingzRätten tog denna Mickel Nilssons begiäran utj behörigt öfwerwägende ock befant utaf de producerade Documenter att sahl: Nämde: Nils Hansson på Rössöhen, effter Anders Halfwårdssons på Ödöhen ock Christen Hanssons på Nyckleby både munt ock skriff bewittnande på ofwanskrefne dag ock tjd, tillhandlat sig Styrsohen utj Kiärnöö sockn skyllandes årl: 8 settingar, af rätta ock samma ägaren des Broders Enckia Anna Nilsdotter på Styrsohen för 44 Rd Courant på Conditioner Nembl, att han skulle Decourtera des egen skuld 10 Rd samt på Enckians wägnar betala till Hr Capitain Måns Ramdahl 15 Rd, till Mickel Nilsson i Öfwerby 4 Rd, till drängen Anders Hansson 4 Rd,

Sid 273

ock till Anders Olufsson på Ödöhen 2½ Rd, för resten 9½ Rd skulle han försörja Enckan som då war till sängz liggande, till dödédagen ock sedan befordra henne hederligen ock wäll till grafwen; fördenskull ock som TingzRätten åstundade, wetha på hwad sätt föreskrefne Conditioner blefwit fullgjorde, betygades af wederbörande, att Capitain Ramdahl quitterat d:n 13 Januarij 1718 20 dr Smt. Mickel Nilsson tillstod sig hafwa upburit sina 4 Rd: ock äfwen bewittnade att Anders Hansson bekommit sina 4 Rdr, ock Anders Olufsson på Ödöhen 2½ Rd: insinuerandes nu des sahl: faders Specification på hwad som åthgångit till Enckans begrafning som dödde samma hösten, ock annan giäld, som wjd Contractet intet war ryckbar(Aé: Det står så), stigandes till 45 d 8/: Smt, som bem:t Specification dat: Rössöhen d:n 20 Decemb: 1717 klarligen uthwisar, hwaraf skiönjas att denna Styrsohen kåstadt sahl: Nils Hansson igenom des egen skuldz Decourterande 96 d S:mt. Ock som Styrsohen i så måtto effter Nämdens bewittnande finnes wara till fullo betalt, ock därofwan uppå äro förwärfwade 3:ne laga Oppbod, såsom d:n 29 Octob: 1717. d:n 17 Feb: samt 27 Majj 1718, warandes samma ägendom alt sedan den tjden nu utj 2ne år så nära opåtalt förständen ock hwijlat hoes sahl: Nils Hanssons Enckia, utan att någon af Enckans Anna Nilsdotters arfwingar sig till klander anmält; altså pröfwade TingzRätten effter det X Cap: utj Jord:B:L:L:Bem:t Enckia Dordj Trulsdotter med samtel. hennes barn ock arfwingar böra wara berättigade Styrsohen med alla des förmåhner behålla frij ock oklandrat af Anna Nilsdotters arfwingar till ewärdeliga tjder; dock som Kongl: May:tt igenom sin Nådiga Förordning af d:n 2 Majj Ao 1684 förbehållit sig lösa alla skattehemman som sälljas utan

börden, ock TingzRätten kommit utj ärfarenheet att denna Styrsöhen står under Crono Linie utj Jordebocken, ock intet weth quo jura ex titulo sådant är skiedt, emot deras urgamla bref ock fång; altså understår sig icke el:r TingzRätten Enckan Dordj Trulsdotter el:r hennes arfwingar någon wjdare fasta här å att meddela, innan såssom hon gietter wisa det Hans Kongl. May:tt samma Styrsöhen hwarcken äger någon rätt till, ey el:r den samma lösa täncker, I hwilket fall Enckan hafwer sig utj Lands Contoired att anmähla.

Sid 274

N:24

Rear Olufsson ifrån Räföhen ock Kiärnöö sockn giorde inför TingzRätten bewisliget med ett skiefftebref effter des sahl. Broder Engebret Olufsson dat: Räföhen d:n 8 Martij sidstl:ne det han emot 122 d 8/: S:m: effter en wänlig förljekning, till sig löst en fierding utj Räföhen, af den halfwa gården des Broder i Pant hade, på det att de begge således måtte hafwa ljka mycket bruck, ock att de äfwen skola wara ljka delactige att bringa fastigheet på all Pantejorden, ock att han utj häradzhöfdingens Närwaro till wederbörande Barnsens Moder ock farbroder Söfren Olufsson i Nödöhen Penningarna lefwererade, begiärandes han fördenskull, det samma afhandling måtte utj Protocollet infördt blifwa; hwarföre ock som denna wänliga föreningen nogsamt är bekandt, fant TingzRätten icke el:r billigt wara honom des begiäran förnecka, utan kommer nu hädaneffter denna Pantefierdingen utj Räföhen, som Rear sig af sina Brorbarn tillhandlat att följa Rear Olufsson, des hustru barn ock arfwingar med alla des tilliggande förmåhner under samma wilkor som sahl: Engebret det utj ljftjden innehade. Som till effterrättelse utj framtjden effter begiäran extraderades.

Uppbuden

Sid 275

N:27

Frans Olufsson i Öfre Högstad inlade utj Rätten ett Kiöpebref Dat: Tinget utj Slöen d:n 5 Maij 1720
.....osv

Han fick uppbud på "hela hemmanet Öfre Högstad" 1:a gången

nu befinnes skall Anund däremot åter betala till Oluf des låhn tagne 1½ T:a Korn så behållet som han det fick, ock då detta skiedt skall icke flere prætensioner emillan dem ang:de Hogar el:r des huseröta upwäxa utan håller Anund Oluf för vidare tilltal med huus el:r annat frj ock säker, så att han effter denna dagen bljr högtährade härskapetz man? till answar. Hwilken förljckning de med med (Aé: Det står 2 ggr) handtagande stadfästade.

N:11

Anders Halfwårdsson på Ödöhen utj Kiärnöö sockn kårade inför TingzRätten till Hans Ericksson i Wästgården angående 3 Tunnor Landskyld Korn, som denne Hanses hustru Ingrid Wätlesdotters första Man Nills Helgiesson i Höstad skall blifwit till honom skyldig, påståendesosv

Sid 288

N: 14

Jon Christoffersson i Floängen med des son Börje Jonsson hade till Tinget instämt Nödöhens åboer Söfren Olufsson, Mattis Trulsson ock Enckan Marin Nilsdotter, klagandes öfwer dem för den stora oförrätt de Floängen tillskynda, i det Nödöhen Nyttiar och brucka några myrar wjd Namn Humbleskog Myran ock Stämnen, hwaruthaf dock Floängen effter en gammal förljckningz domb af år 1491 Tissdagen effter första sommar Nätterna, som säger att Floängen skall bland annat hafwa humblegård hälfften hwardera, påståendes nu att få niuta densamma till godo. ock således igenom Rättens Medel tillhielpas få nyttia sin ägendom ock Mulebete. Nödöhens åboer infunno sig till answar, undantagandes Enckn som föregifwes wara något opasselig, ock inwände häremot

Sid 289

att denna saken warit år 1714 d 2 och 3 Junij wjd Tinget utj Wjk föredragen, och då af TingzRätten i anledning af föreskrefne gamla förljckningzdomb remitterat till execution af dåwarande BefallningzMan Jonas Ericksson ock 2:ne Nämde män, hwilka äfwen d:n 26 Junij samma år på Twiste Platzen sig infunnit, som deras skriffteliga förrättning bredare skall uthwisa, hwilken sedan af TingzRätten med hwite skall wara stadfästadt. Jon Christoffersson ock hans son neckade sig aldrig hafwa hört Jonas Erickssons med de fleres förrättning för än nu, ock om han den icke hört påstår han det densamma må för Noll ock af intet värde förklarad, ock att härads höfdingen med öfrige TingzRätten sielfwa behagade taga ägendommen utj ögnosickt, där klarligen skall wisas att de ljdä orätt ock fränstängias deras ägendom till Nyttiande. TingzRätten effterfrågade hos Nödöhens åboer om de hafwa TingzRättens stadfästelse ock förbod på Muhlebetet till handz men de ursäcktade sig därmed att de den icke utur Protocollet begiärde, utan förmoda som ock så omständigt påstå att mera effterrättelse där skall finnas. Resolutio. TingzRätten kan intet effter önskan denna gången göra slut i saken, utan nödgas densamma till Winter Tinget uppskiuta, på det emedlertjd uthaf Wätte härads Protocollet må kunna förnimmas huru wjda TingzRätten denna executionen stadfäst el:r intet, emedan Nämde mannen Anders i Bofwald för sittande Rätten wjdgår att executionsförrättningen ey för Floängzåboerna af sahl: Jonas Ericksson uplästes.

N: 15

Borgaren ock Inwånaren ifrån Fredrikshall utj Norriget Wällförståndig Jöran Ericksson som på egne ock sine syskons Nils Erickssons ock Elisabet Ericksdotters wägnar hade till detta Tinget utwärcat Citation På Enckan Dordj Trulsdotter på Rössöhen med samtel. sahl: Nils Hanssons Barn ock arfwingar, tilltalandes dem lmo för någon lössöre ägendom deras sahl: faders halfsyster Anna Nilsdotter på Styrsöhen utj Kiärnöö sockn belägen skall utj lifztiden hafwa insatt hoes hennes sahl: mans half Broder Nils Hansson på Rössöhen, hwars Enckia ock Barn därföre till Tinget äro Citerade ock 2:do för en öhe benämd Styrsöhen, som han förnimmer wara kommen Nils Hanssons Enckia ock arfwingar i händer, men weth icke på hwad sätt. Förmodandes att som sådant skiedt igenom kiöp, de då icke allenast måtte tillhållas wisa

Sid 290

Documenterne, utan han såsom närmaste BördeMan förbehållas Börderätten ock således blifwa ägare af Öhen. Häremot till att swara framställte sig Enckan Dordj Trulsdotter på Rössöhen med hennes söner ock Mågar LändsMannen Juhl Wetlesson på sin hustru Margreta Nilsdotters wägnar, Nämde mannen Beskiedelig Mickel Nilsson i Öfwerby ock Truls Nilsson på Långöhen, hwilka förmente att innan de sig utj någon action med denne Fredrickshalds Borgaren den de intet kiänna

mycket mindre någonsin sedt inlåta, åligger honom wisa med skrifftelig effterrättelse? af Fredrickshaldz Magistrat, huruwjda han kan wara släckt med deras sahl: fabrors Enckia Anna Nilsdotter, emedan de högeligen bedyra, att hon aldrig för dem under hela den tiden hon där bodt någonsin utlåtet sig äga några syskon ock knapt något syskonebarn, utan så wjda den ock flere witterliget är skulle hon wara allena arfftagande effter sina föräldrar. Hwilken begiäran såsom enligt både med lagen ock Kongl. förordningarne TingzRätten fant skiäligt wara att bifalla ock fördenskull pålade kiärande Jöran Ericksson från Fredrichshald, att så framt han täncker såsom någon arfwinge effter Anna Nilsdotter på Styrsohen, tahla på des qwarlämnade ägendom, måste han sielf igenom wederbörande Magistratz ock Kyrckioherdes skriffteliga attest wisa huru nära han kan wara uthsläcktadt ifrån offta nämde änckia.

N: 16

Christoffer Hansson i Tågeröd ock Luur sockn hade framför TingzRätten Ländsman Wällacktdt Juhl Wetlesson i Slöen ock Bonden Pär Tårckelsson i Tågeröd, på det de måtte berätta hwardem dem kan wara bekant om en gråacktig fohle af 4 år, som bem:te Christoffer lånt till Jon Rörwjek utj Massemarcks sockn på Dahl, den han sedermera aldrig igien fådt; hwilken begiäran TingzRätten ey förwägra wille utan lätt bem:t Personers bekiännelse till Protocol flyta sålunda lydande, att Pär Tårckelsson war närwarande ock påhörde då denne Christoffer lånte Rörwjken hästen ock är det honom witterliget att han aldrig sedan betalt, men Ländsmannen wiste intet vidare än det att Pär ock Christoffer som äro grannar tillsammans för honom andra el:r 3:die dagen sade då han hoes dem war att Rörwjken lånt Christoffers gråacktiga häst hem till dahl, hwilken bekiännelse TingzRätten till hwarjehanda Christoffers Hanssons utseende härmed under häradshöfdingens Sigill extraderar.

Sid 291

N: 17

Jon Christoffersson i Floängen ock Kiärnöö sockn bekiände inför TingzRätten det han öfwerdraget ock uplåtet till sin son Börje Jonsson den fierdedel Pantejord utj halfwa Pantehemmanet Floängen, som han sig af des hustrus syster Enckan Karin Börjesdotter tillhandlat ock på 7 d S:mt nära betalt, warandes hela hans undfångne PanteSumma 30 d S:mt, hwilka sonen således betalt, att han så wäll som des Broder Tore Jonsson Åsseröd innehålla deras effter skiefftebrefwet af d:n 28 Martij 1717 tillfallande Mödernearf 40 dr, utj PantePenningar i Floängen 5 d: 26/: hwardera som gör tillsammans 11 d 20/: sedan Decourteras 7 d. som faderen till denne sin son skyldig warit, hwartill kommer ock 7 d: Börje till sin Moster åfwann:de Karin sielf lefwererat, så att enär han får förnögdt sin fader med 4 d 12/: synes han hela Pante Summan 30 d hafwa betalt; kommandes så medelst effter denna dagen den fierdingen af Pantejorden i Floängen, med alla des tilliggande förmåhner af hward Namn det wara må, som Iwar Olufsson till förne haft under samma Panterätt ock willkor som Jon Christoffersson den andra fierdingen äger, att följa Börje Jonsson des hustru, Barn ock arfwingar, som annan sin wällfångne ägendom att nyttia brucka ock behålla intill des han sine uthlagde PantePenningar af första Pantesättiaren igien bekommandes warder, som uppå begiäran utj Protocollet författades.

Sid 293

N: 21

Mattis Carlsson i Massleberg ock Pär Christensson i Solberg ock Skie sockn framwiste utj Rätten skjinnen af 2:ne Wargungar med ödmiuk begiäran dem dörfäre måtte ihogkommas med de wanlige skått Åenningar. ock som de inför TingzRätten fulleligen bewiste att föreskrefne Wargungar wardt af dem dödade ock ihiällslagne, alt fördenskull ärachtade TingzRätten att ödmiukast recommendera dem till Högwällborne Hr Baron ock LandzHöfdingen Nils Posse, på det de för arbete sitt måtte komma att åthniuta de utj Kongl. förordningen om diuur ock foglefång af år 1664 d. 29 Aug: uthsatte 2 dr S:mt.

N: 22

Nils Rearsson i Torgunöhn ock Kiärnöö sockn framwiste utj Rätten ett Pantebref Dat: Nödöhen dn 10 Majj 1720 uthgifwet af Sören Olufsson i Nödöhen ock Oluf Hansson i Ödsby, hwarutjnnan de tillstå att bem:t Nils af dem sig till för Pantadt en fierding deras Odel utj Torgunöhen, skyllandes årl. 5 sett. 1 1/3 dels kanna emot undfångne 37 Rd 16/: Courant mynt. ock det uppå 14 års Panteday, ock sedan så länge intill des han sine uthlagde PantePenningar igien bekommandes warder med begiäran att denna

aina andré

Panteförljningen måtte utj Rätten upläsas ock Corroboreras, hwilken skiähliga begiäran TingzRätten så mycket snarare bifall (Aé: Det står så), som OdelsMännen sielfwa tillstädes woro ock detta Contractet ärkiände.

Sid 294

Uppboden

Sid 298

Saköreslängd

TB A1a:15

Dokumentet är skadat, har stora bruna partier och på bindningssidan har vissa delar av sidorna blivit bortrivna. Det som sålunda saknas eller är oläsligt, har jag skrivit inom parentes i de fall jag anser mig säkert veta vad som har stått. Ofta är det bara fråga om ett par bokstäver i ett ord.

Sid 309

DOMBOK 1721 WÄTTE HÄRAD

Anno 1721 ifrån dn 24 till dn 27 Januarij höltz ordinarie Laga Ting med Menige allmoge af Wätte Härad å rätten ock wanliget Tingz ställe giestgifwaregården Wijk; Närwarandes Cronones BefallningzMan Wällbetrodde Eric Engström, Ländsmmannen Wällacktadt Jöran Kiepp, med effterskrifne Trowärdige ock Edswurne NämdeMän: såsom af

Wätte Härad

(A)nders Iwarsson i Kroken
(Hal)wård Assmundsson i Lommeland
(An)ders Swensson i Bofwald
(Jo)en Olufsson i Sundby
(M)ickell Nillsson i Öfwerby
(Ha)ns Bertolsson i ST:Wässby

Thanums Härad

Anders Hansson i Hogar
Hans Andersson i ErtzRöd
Olof Olufsson i Lifweröd

N:1

Till Tinget hade åter igien LändsMannen Wällacktadt Jöran Kiepp inkallat Enkan ock qwinfolket Elin Nillsdotter ifrån Platzen Tåhult under Trije hwilken sidstl. Sommar Ting dn 3 Maj af samma LändsMan warit anklagad för begånget Lönskeläger med Gefrider? Corporalen af Östra Skånska Regementet Magnus Söderman osv

Sid 310

N:2

LändsMannen Jöran Kiepp berättade TingzRätten huruledes ett LägersM(ål) sig tilldraget utj odelshemmanet Sällten ock Skiee sockn, i det att qwinfolk(et) Anna Olufzdotter under den tijden hoen hoes EnkeMannen därstädes S..? Hansson tiente, har blefwit besufwen ock ett oäckta Pigebarn wid Mårt(ens) Mässotijden framfödt osv.....

Sid 312

N:3

Uppå BefallningzMannens Wällbetrodde Eric Engströms påstående, ock uppå Kongl. Maijtz ock Cronans wägnar ägaren till en fierdedell odelsjord utj Torgunöhn utj Tiärnöö sockn måtte påläggias betala skatten för åhret 1719 som samma fierding ödelegat bestigandes sig ordinarie ock Extra ordinarie Räntan till 7 dr: 20½ öre S:mt, emedan resten emillan dem ock Söf(ren) på Nödöhen repareras bör, blefwo Förmyndarne för sal: Erick Hanssons utj TorgunÖhen 4. stycken Barn Nembl: Anders Björnsson i Tiärneboo, Lars Olufsson i Wärp och Oluf Guddesson i Torgunöhen befalle af Barnsens tillständiga arf effter skiefftebrefwet samma Summa ock Rest Clarera, på det att Barnsens Fäderne odell därigenom icke skall dem ifråntagas, hwilket ock är enligt med Häradz Fogde Instructionens 10 §: Härwid påminte Hr Probsten ock Kyrckioherden Baggerus att des tillständiga Rättigheet effter Kongl. Förordningarne ; jämwäll ock för Kyrckian som för samma åhret inestår, icke måtte förwägras. det TingzRätten Förmyndarne befalle likaledes Clarera, ock med ricktiga quittencer hwad de uthgifwa wid Barnens Myndige år verificera ock wisa.

Sid 345

dn 25 Octobris

N:12

Från Tingzbordet upstod Cronones BefallningzMan Wällbetrodde Eric Engström ock berättade huruledes en Beskiedelig Bonde Bryngell Tronsson wid Namn förleden währ till brukz antaget 3/8 delar utj Crono BåtzMans hem:t Östre Hemmen utj Skie sockn, som befinnes wara Cronan bespart osv

Sid 353

N:27

Söfren Olufsson, Mattis Trulsson ock Iwar Rearsson på NödÖhen hade till Tinget instämt Joen Christophersson ock des son Börje Jonsson på hemmanet Floängen till den ändan, att dem måtte förunnas till stånd såsom odelsmän till sig lösa halfwa Pante ock odels hemmanet Floängen, hwartill de förmehna sig så mycket mera berättigade wara som ett gammalt af dem producerat Pergamentzbref dat: 1491 Tjisdagen effter första sommar Nätterna skall wisa att deras stamfäder ägdt både Nödöhen ock Floängen, ock då emillan sig ock hem:n giordt ett Lagliget byte, de hade wäll haftt fördrag att tahla här uppå, emedan hemmanet utj tjidernas ombytning under Pantewillkor kommet till afledna Påfwell Nillsson på Klefwa, hwars arfwingar återigien detsamma sedermera emot 60 dr förpantadt till Joen Christophersson ock des granne Iwar Olufsson som nu döder är, om icke Joen Christophersson förledet år hade bortPantadt en fierding till sonen sin Börje, den de nu äfwen instämma låtet ock nu sielf ärbiudet sig till den andra fierdingen att förpanta, därigenom de jämwäll tillkomma större Börderätt än någon främmande. Joen Christophersson widgick det han redan Contraherat ock bortlofwat sitt bruk till NödÖhens åboer emot sine uthlagde PantePenningar återfående, hwarjemte de åter försäkrat honom som en gammall Man att få qwarsittia wid bruket så länge han sielf behagar, ock då han skulle nödgas gå därifrån skall han ingen huseröta prästera el:r betala.

Bediandes för Guds skull att des olydiga son Börje, hwillken nyligen med hugg ock slag handterat des styffmoder, måtte äfwen obligeras taga sina Pante Penningar 30 dr tillbaka, eliest befarar han framdeles större olycka, förbehållandes sig dock att därå undfå sina hoes honom till godo hafwande 9 dr 20 öre S:mt. Börje Joensson producerade des af Faderen wid Tinget utj Slöen dn 5 Octob: 1720 undfångne Pantebref på ¼ dell el:r halfwa Floängen, förmodar att få förblifwa wid des Panterättigheet till första Pantsättiaren honom uthlöser, protesterandes han så wäll som Broderen Tore Joensson i Åseröd emot det Contract Faderen deras med NödÖhens åboer ingådt, ock det i Krafft därå att de böra wara närmare lösa Faderens bruk än någon främmande. NödÖhens åboer mehnte sig nog hafwa wist det de icke kunna el:r böra räknas för främmande. Resolutio. TingzRätten har såwäll den ena som andra omständigheeten till öfwerwägende taget, ock därå ärfarit, att NödÖhens åboer Söfren Olufsson, Mattis Trullsson ock Iwar Rearsson böra wara berättigade att till sig lösa först Joen Christopherssons bruk utj Floängen emot de utj Ransakningen anförde ock ingångne willkor, ock sedan af Börje Jonsson den andra fierdingen, kunnandes om alldrig annan orsak i wägen warit, det fördömmeliga lefwernet denne Börje med sina Föräldrar fördt, nogsamt anledning därtill gifwa, af hwillken Summa nembl: 30 dr:S:mt Faderen Joen Christophersson sine 9 d: 20 öre såsom en rättmätig skulld bör hafwa att upbåra.

Sid 355

N:30

I underdånigst anledning så wäll af Kongl: May:ttz allernådigste Resolut: uppå allmogens allmänne beswär, som Högwällborne Hr Barons ock Landzhöfdingens wid sidsta JordeRansakningen Mundtel: förklarade willia upstod Nämde mannen Beskiedelige Mickell Nillsson i Öfwerby ock begiärde det den Cronodelen utj StyrsÖhen belägen utj Tiärnö Sockn ock detta Wätte Härad måtte af TingzRätten werderas, på det des Moder Dordij Trulsdotter på Rössöhen, som igenom Kiöp tillkommet samma StyrsÖhen, måtte denna lilla Cronodelen, emedan det på annat sätt sig icke göra låter, äfwenwäll inbörda; ock såsom Häradshöfdingen tillika med NämdeMän:n sig ärhindre att Högwällborne Hr Baron ock Landshöfdingen sådane Mundtl: ordres afgå lätt, ock att BefallningzMannen Engström således förklarade denne Cronodelen utj StyrsÖhen, att i framfarna tiden skulle StyrsÖhen legat till begge Cronogårdarne på ÖdÖhen, så höllt icke el:r TingzRätt(ten) för betänkeliget, att hindra honom härifrån, effterfrågandes fördenskull beschaffenheeten såwäll af husen som åker, äng ock andre förmåhner, Men såsom ingen formel besicktning därå skiedt war, resoluerade TingzRätten uppå Crono BefallningzMannens påstående, att den först måtte försiggå ock i anledning därå updrog honom densamma tillika med NämdeMän:n Anders Iwarsson i Kroken ock Anders Swensson i Bofwald, med förmodan att först en Laga Husesyn må blifwa anstältdt, ock sedan skrifftel: författade Commoditeter ock härligheeter så i åker som äng, skog, Mark, Fiske ock annat mera finnas kunna, ock det innan nästa Tinget utj Rätten lefwerera, på det däreffter en Laga werdering på Skatterättigheeten författas måtte.

Sid 372

N:4

Bönderna Nills Eskellsson och Nills Eriksson i Chronhem:t Bufwar hade till Tinget instämt åboerna på odelshem:t Nödöhen Söfren Olufsson, Mattis Trullsson och Iwar Rearsson för det de updämma wattnet wid deras qwarn Tängt uppå Buars äng, utan ringaste wedergiällning och afgifft, påståendes antingen att niuta frij mälld därföre, el:r och att dammen och qwarnen måtte nederrifwas och utdhömmas. Söfren Olufsson, Mattis Trullsson och Iwar Rearsson inställte sig till answar och berättade att det ängestycket, som nu Buar högar och kallar sitt, har tillförne hördt Nödöhen till och skall några åhr effter förra ofriden ha warit uthtaget af en Cornett, som på Buar legat till quarter, förmodar altså att desse Buar åboer, äro obefogade till att begiära någon wedergiällning för den updämningen som skier på deras egen Marck och skall detta nu wara deras tack de hafwa, för det att de några (Aé: Borde det ha stått ordet "år" här också?) tillbaka lämnat Buar Åboerna ängestycket opåtalit, och som de bekommit stämningen så kort föruth, doch inom 14. dagars förlopp att de till detta Tinget intet kunnat få inkalla deras wittnen hwarmed de detta deras angifwande bewisa tänckia; altså begiärde de anstånd och uppskoff till nästa Ting. Resolutio,, TingzRätten har föregående swarandes begiäran uti öfwerwägande taget, och befunnet därtill såwida samtyckia, som att de icke på så kort tijd kunnat få införskaffa sig de skiäll och wittne, hwarigenom de tänckia till att bewisa det detta omtwistade Marckestycket hörer dem till, börandes och Crono Befallningz Mannen Wällbetrodde Erich Engström wara tillstådes, emår denna saken för Rätta företagas skall, då och Parterna pålägges utan vidare stämning sig till nästa Ting infinna, att denna twist då till ett änteligt sluth må förhullpen blifwa.

Sid 373

N:5

Joen Olufsson i Prästorp begiärde inför TingzRätten det Erik Andersson i Biörcke, som till äckta bekommet Joen Anderssons änckia Ingeborg Eriksdotter måtte tillhållas giöra redo och Räckning för den arfwen bem:te Joen emottaget för Sal: Oluf Anderssons barn i Biörckee (Aé: Kan eventuellt även tydas till Biörcken) till 83 dr 8 öre Smt, effter skiefftebrefwetiz innehållt af dn 12 Martij Ao 1717, och det så mycket mehra som Joen igenom döden afljidet, och denna Erick en willfrämmande Man med änckian ingådt Nytt Äckterskap, warandes han äfwenwäll Barnens Morbroder, och således befogadt att tala på deras rätt. Erik Andersson i Biörckee förklarade sig här uppå; att des förMan uti äckterskapet Joen Andersson i Biörckee inwäxladt föreskrefne Barnarf hoos Sal: Befallningz Mannen Jonas Ericsson, doch war uti Boot wid des tillträde 28 dr 16 öre, hwilka om de warit af samma Barn arf weth han intet, williandes dem giärna från sig lefwerera, dessutan skall något skräp af en koppar kiettell och annat mehra ännu finnas quart (Aé: Det står så) af arfwen, som kan komma till godo, resten ehuru dryg den då wara månede, will han af egen ägendom betala med 18 öre på hwarie dahlern, men de 14, som höga öfwerheten uthlofwadt betala, måste Barnen sielfwa af bijda, och enär han sig så rundeligen angripet med den Barn arfwen han aldrig upburet, förmodar han Rätten med flere opartiske däruti hafwa nöije, och han jämwäll ifrån samma Barnarf och Kraf befrias. Resolutio,, TingzRätten har föreskrefne Måll uti öfwerwägande taget, och pröfwadt det Erik Andersson i Biörckö effter eget tillbod bör lefwerera denna Barnarfwen till Kiäranden Joen Olufsson i Prästorp, således: Att Barnen först bekomma de 28 dr 16 öre, som finnes i Boot, enär Inventariumet skiedde effter Sal: Joen Andersson, för resten af Penningarne, som är 54 dr 20 öre, ärlägger Erik Andersson af hwarie dahlern 18 öre Smt, som gör tillsammans 30 dr 4 öre, blifwandes således 58 dr 20 öre, som Erik skall betala, och 25 dr 12 öre, som Barnen hafwa att förwänta, enär försäkringz sedlarne en gång blifwa betallte, hwarom då vidare effterfrågas kan och hwad den koen widkommer, som Erik prätenderar betallning före af änckan Marin Andersdotter, så kan TingzRätten ey därtill samtyckia, emedan det bewisas nu, att Erickz hustru och förman haft af oskiefft Boo en liten Tiurkalf och 2 stycken Fähr. „Uppå Tingzbordet lefwererade Erik 40 dr Smt uti 5 öre st., som Joen emottog, och blifwer således 18 dr 20 öre, som han med första lofwade betala.

Sid 374

d:n 30de Januarij

N:6

Mål avseende testamente mellan Sedsela Olufzdatter i Hielmberg, Hogdal, och hennes avlidne man Pär Andersson, daterat 22 okt. 1721.

Sid 375

N:7

Hr Cornett Kyhlbeck wid Thanums Compagniet berättade inför TingzRätten, att för honom skall innestå uppå hem:t Nedanberg des anslagna Löhn för Åhrena 1717, 18, 19, 20, ock 21. a 16 dr 9 öre Smt, tillsammans 81 dr 13 /., begiärandes att ifall odels Männen, hwilka han till detta Tinget låtit inkalla, ey willia betala honom föreskrefne des innestående Ränta, honom då måtte förunnas immission och försäkran uti odells Rätten. Jöns Pärsson på Älg Öhen, hwilken uti detta hem:t äger 4 Settingar odell, Comparerade inför Rätten och förmente det des dell är i bruk under Pär Sifwerssons inseende, ty af första begynnelsen skall des Fader hafwa haft hela Nedanberg till brukz, som består af 1. Tunna Bondejord och 1 Tunna odell och ½ Tunna Cronojord i bruk; effter

Sid 379

N: 12

Åboerna uti ofrifrällse hem:t Stare Knut Olufsson och Sahl: Söfren Olufssons samtl: Barn beklagade sig högeligen öfwer den oförrätt och intrång, som dem både på deras lilla qwarblefna skog, samt Fiske grundar tillfogas, såwäll af kringliggande grannar som andra flere långwägade folk, och som hwariom och enom kan wara noggsamt bekant, att igenom Fästningz wärcketz uprättande i Strömstad samt Bagerietz underhållande, deras skog mycket blefvet utgådt, så att ifall den nu ey i tijd fredas, skulle den icke allenast snart och alldeles få en ända, utan jämwäll hemmanet, som dem stora Penningar kåstadt, ruineras och ödeläggias, dem till en obotelig skada och afsaknad; begiärandes fördenskull att TingzRätten behagade uppå samma deras skog och Fiskegrundar föruna dem TingzFörbod..

osv

Sid 380

d: 31. Januarij

N:16

Emedan Högwällborne Hr Baron och Landzhöfdingen Nils Posse wid sidsta Jorda Ransakningen uti Rylland Mundtel: resoluerade det ägaren af de 2/3 delar uti hollmen Styrsöhen, som uti Jordeboken Crono kallas, Sahl: Nills Hanssons på Råssöhen änckia hustru Dordij Trulldotter i underdånigst anledning af KongL Mayttz wid Rijkdagen uti Stockholom 1719. d. 3 Junij utgifna Resolutions 3 §. på Allmogens allmänne beswär, skall få till sig lösa den öfriga 1/3 delen som egenteligen ännu Kongl: Maytt och Cronan tillhörer skall warandes med denna Styrsöhen således beskaffat, effter den af Crono BefällningzMannen in loco inkomne berättelsen, att hela hollmen Styrsöhen med 8² dr 8 öre Smtz Ränta tillförne hafwer legat under Ödöhen's gårdar, 2/3 delar till uppegården, som för detta warit frällse hemman 1. Men nu medelst byte Crono hemmane 1/2 och 1/3 dell till Nedergården, som för detta warit och nu är Crono hemmane 1/2 föreskrifna 2/3 delar skola i Långliggig tijd före bytet wara afhändt ifrån hemmanet, men den öfriga 1/3 delen icke förr än för några och Tiugu år tillbakars, hwarwid och det nu beror, så att denna hollma innehafwes, som en afskied ägendom ifrån förra Bollbyn, 2/3 delar såsom frällse och 1/3 dell som Crono, hwilken nu wederbörande begiärer få till sig lösa; altså till underdånigst hörsammande af förr beropade Kongl: Resolution hafwer Crono BefällningzMannen Erich Engström tillika med Nämдемännen Anders Iwarsson i Kroken och Anders Swensson i Bofwall d: 12 Now: sidstl. år på Styrsöhen sig infunnet, och alla öhen tillhörige förmåhner uti fölliande obseruence taget; Så är först Styrsöhen till husen merendels nederruten, och icke el:r äger skog de samma å nyo att upbyggia med, ja knapt till Nödortffigt Brändzle, därnäst är icke mehra äng än till 2 sommarlass höö och 1/2 Tunnas åker, som doch nu uti 3ne år medelst des ofrucksamheet ödelegat, intet och ringa Muhlebete i blant någon höga bergz kullar belägen, doch lijckwäll finnes däremot fiske uti saltsjön, och till hollmen ett Makrill Bottngarnsställe och 2ne Wadedräkten, som tillika med den nyttan åboen synes tillflyta af öhll och Brännewijns Sällning åth dem, som fara fram och tillbaka i skiärgården, emedan den mitt i Farwattnet för små Båtar belägen är, hwilka Commoditeter kommet syningzMännen att werdera hela Styrsöhen till 21 dr Smt, som skulle för denna 1/3 dellen hwilken Kongl: Maytt och Cronan tillhörer blifwa 7 dr Smt., denna Summan pröfwar Tingz Rätten i betragtande af föregående skiäll böra förhögas till 10 dr; smt, hwilken ägaren åligger förr ju heller uti Landt Ränteriet emot quitten(c)e lefwerera, att sedan där uppå igenom Högwällborne Hr Baron och Landshöfdingen Posses vidare gunstige befordran ett wedehörigt Kiöpebref uthfalla kan,,

Sid 382

Uppboden

N:18

.....

N:19

Mattis Trullsson på Nödöhen uti Tiärnö Sochn framlade uti Rätten et Pantebref Dat: ordinarie Tinget uti Wijk dn 16. till d: 18 Octobris 1705, därutinnan han emot 36 Rdr Courent af drängen Anders Trullsson på Saltöhen och Hans Trullsson lhm, samt Barbro Trulldotter på Skiär uppå 10 åhrs Panteday under brukeliga förpantningzwillkor tillpantadt sig deras odell uti Nödöhen, och som han sedan den tiden ey kunnat återbekomma des uthlagda Penningar, war han begiärandes detsamma jord måtte honom till säkerhet, uti Rätten upbiudas, hwilken begiäran TingzRätten honom ey afslå wille, utan i krafft af Lagen Jorde B: L:L: 7. Cap: lått upbiuda föreskrifna personers pantsätte Jord
1a Gången

N:20

RådMannen Wällbetrodde Nils Andersson i Strömstad lått uti Rätten upbiuda 1 Tunna skylld uti Påsthem:t Röd, som han emot 33 dr Smt sig tillhandlat, och det nu
2dra gången

Sid 383

Anno 1722 dn 11 och 12 Junij höltz ordinarie Laga Ting med Menige Allmoge af Wätte Härad å rätten Tingstad giästgifware Gården Wijk, Närwahrandes LändzMannen Wällackadt Jöran Kiepp, med effterskrifna Trowärdige och Edswurne Nämдемән, såsom af

Wätte Härad
Ander(s) Iwarsson i Kroken
Anders Swensson i Bofwalld
Joен Olufsson i Sundby
Halfwård Assmundsson i Lommeland
Mickell Nillsson i Öfwerby
Hans Bartelsson i St:a Wässby

Thanums Härad
Simon Olufsson i Kalleby
Anders Hansson i Hogar
Hans Andersson i Ertzröd

Sid 385

N:2

Jöran Jönsson på Elgöhen hade instämt Torckell Guddesson i Wälle, tilltalandes honom för ett sammetz snörlijf med sillfwer Galoner och Sillfwer märnor?(Aé:det står inte "märnor" *) uti, hwillket han uti Amsterdam skolat uphandladt och hem till des Sahl: Syster Marin Jönsdotter, Torckels hustru försändt, hafwandes samma Torckell nu Pantsatt bem:te snörlijf till Nämдемән Mickell Nillsson i Öfwerby för 9 dr Smt. Torckell inställte sig till answar, och förmente att des sahl: hustru wid sitt afskiedztagande härifrån werlden, skiänckt och förährt honom all des lösa ägendom, hwaribland detta snörlijfwet jämwäll skall finnas, förmodandes att han det i så måtto behålla får. TingzRätten tillsporde Nämдемән Mickell Nillsson huruledes han till snörlijfwet kommet, hwillken swarade; att han försträckt Torckell Guddesson i Wälle till NedsättningzPenningar och annan förnödenhet 9 dr Smt, hwarföre han detta snörlijfwet till underpant bekommet; och som han sedermera af wederbörande wittne hördt, att Sahl: Marin icke förährt samma snörlijf till des Man Torckell, underställer han Rättens wällbehag huru därmed förhållas skall, allenast förbehåller sig niuta säkerheet för sitt giorde Låhn. Resolutio. TingzRätten kan uti så beskaffat Måll ey annars giöra, än lämna Matrosen Jöran Jönsson des snörlijf tillbakars, så att fördenskull Nämдемән Mickell Nillsson åligger detsamma utan tijdz förhållning ifrån sig lefwerera, hwillken åter igien lämnas frijhet, att söckia sin säkerheet hoos Torckell Guddesson för des undfångne 9 dr Smt; och i fall bem:t Torckell skulle bero uti de Tanckar, att honom ännu något resterade hoos swärfaderen Jöens Pärsson på Elgöhen, kan han det genom Lagens Medell uthsöckia.

*) Märnor- Jag hittar inte ordet i någon av de ordböcker, som finns på LA, inte ens i dialektordböckerna. Ordet kan kanske ändå betyda märnor. I Svensk etymologisk ordbok av Hellquist står under "märnor, att ordet kommer" från holl. *merlen, marlen*, avlett av holl. *meren*, surra förtöja, besl. med mlty. *merren, marren*, hindra, i mhty även 'fästa, binda' ags. *mierran*, hindra"

Sid 388

N:8

Emedan drängen Pär Christensson i Sollberg nu inför TingzRätten bewist sig wara odells= och Bördeman till 4 settingar skyld uti Bowalld, hwillka des Moder fader Pär i Kroken 1632 dn 26 Februarij för 12 Speci Rd: till Nills i Nödöhen. (Aé: Det står bara så) hwillka sedermera Nillsses dotterman Söfren Mattisson försäldt till Nämдемән Anders Swensson i Bofwalld för 16 Rdr Courent, hwaruppå han sedermera förwärfwad sig 3ne Laga oppbod; altså och på det TingzRätten måtte hafwa säkerheet till Fastebrefwetz uprättande, så befallas Nämдемән Joен Olufsson i Sundby och Mickell Nillsson i Öfwerby, det de wid första tillfälle skola Förfoga sig till Bofwalld, noga observerandes huus, åker, äng, skog och Marck, med flere Lägenheter, och därefter lämna TingzRätten att sådant werdie, som de befinnes wärdt wara, och på det alt måtte säkrare tillgå, aflade de nu inför sittande Rätten effter Kongl: Förordningen verderingEeden med hand å book.

Sid 389

N:9

Biörn Guddesson i halfwa Cronohem:t Renshogen hade instämt åboerna och ägaren till 1½ Odels hem:t Stora och lilla Hollma Nills Hanssons änckian Dordij Trullsdotter på Rössöhen, samt Christen Simonssons barn Trulls Simonsson i Källekind, Christen Simonsson i Hollma, med flere, på det de inför sittande Rätten måtte framwisa deras ägoskillnadsbref, i anledning hwar effter han påstår, det hans swaga Cronohemmane måtte i Consideration komma, emedan hem:t i sig sielf skall wara altför ringa. Samtel: föreskrifna åboer woro närwarande och berättade fritt, att de hafwa inga dehlesbref emillan detta deras hemman och Cronohem:t Renshogen, utan

⊗ = 578 Nils Halfvarsson

förmena blifwa wid deras gamla häfd oroat. Och som Biörn Guddesson icke uthlätet sig till något twistemåll, så hölt TingzRätten onödigt med vidare Ransakan att fortfara, utan lämnade hwar och en uti sin Rätt oroat och otilltalt.

N:10

Oluf Rearsson i Nordby, som effter Kongl. Mayttz Allernådigste Perdons Placat, och sedermera uthgifne Nådiga Resolution ifrån Noriet sig inställt, framträdde för TingzRätten och beklagade huruledes des swågrar och syskon skiefftat och bytt Förälldrarnas Boo utan till att beräkna honom någon delen därpå, därför han och nu igenom Laga uthwärcat Citation låtet kalla samtl: arfwingarne för Rätta, på det dem måtte påläggias lämna honom sin tillstådda Rätt. Samtel: arfwingarne Broderens Erick Rearssons effterlåtna änckia hustru Gurin Hansdotter, Joen Olufsson i Ringdahlen på des hustrus Marin Rearsdotters, och Erik Wättleson på des hustru Ragnilld och ogiffa swägerskas Anna Rearsdotters wägnar, infunno sig till answar, och förklarade deras Mening aldrig warit, att förhålla honom någon arf, utan begiärande ännu, att TingzRätten behagade effter skieffte brefwet uthänma huru hwar och en till honom skyldig blifwa skall. osv.....
Målet avslutas på sid 390.

Sid 392

N:12

Anders Andersson i Strängen. Oluf Andersson i Öfre Nösteröd och änckian Barbro i Allemarcken framwiste uti Rätten 4 stycken Wargungskind, dem de igenom deras flijt och Möda dödat och ihiällslaget, begiärandes, att dem för samma måtte de wanliga skått Penningar bestås och som det war Nämnden så wäll som flere tillstådes warande witterlig att de föreskrefne 4 stycken Wargungar dödat och ihiällslaget, så kunde TingzRätten ey el: annat göra än recommendera dem till högwällborne Hr Baron och Landzhöfdingen Posse, att i anledning effter Kongl: Maytz Förordning om Jakten och diurfång de A:o 1664 d: 29 Aug: de wanlige bestådde 4 dr Smt att undfå.

den 12 Junij

Sid 393

N:15

Häradsskrifwaren Wällbetrodde Holger Lundström prætenderade uti Rätten på Crono BefallningzMannens wägnar en Specification på åthskillige Pantsaker, hwilka LändsMannen Kiepp hoos en dell allmogen för Crono uthskyller för åhren 1720 och 1721 Sequestrerat; Nembl: Bålleröd, Öfre Högstad, Nedre Sollberg, Blåskoug, Kampetorp, Nedre Giälldsgård, Nijben, Lijen Östergård, Massleberg Millangården, Dito Sörg:, Sör Wallex, dahlen där under, Öfre Strängen, Lijen Jeppesgård, Ibm Sörg: och Wästre Follkestad, och som samma Pantsaker, beståendes mäst uti Creatur, blef och Nämnden till ett wist werdie uthsatt, så förmantes wederbörande allmoge föreskrefna Pantsaker återlösa, innom 14. dagar häreffter såframt de ey willia tåhla det BefallningzMannen dem offentligen Auctionerar och försällier.

Sid 395

N:19

Begge Hedängzhemmanes Åboer Bryngell Söfrensson, Anders Rearsson och Swen Tollfsson infunno sig för TingzRätten och bekiände, det de förent sig med Nödhöhen åboer Sören Olufsson. Mattis Trullsson och Iwar Rearsson, att de skola åhrligen åthniuta i wedergiälldning för den prätension de kunna hafft till Nödhöhen åboer för updämningen af qwarnen uppå deras äng, 1 Tunna behållet korn, hwilken åhrligen skall wara betallt om hösten wid Mårtens Mässotijden, doch så att icke updämning må skie emillan begge Korsmässodagarne, ifall de icke willia plickta effter Lagen, skolandes denna Förlikningen obråtligen af dem å begge sijdor hållas och effterlefwas, hwilket de med handtagande inför sittande Rätten bekräftade.

N:20

Knut Olufsson i Elsängen tillstod inför Rätten Mundtel:, det han dn 16 Majj 1721 skriftteligen betygadt. Nembl: att han upburet af des halfbroder Oluf Andersson i Ell(s)äng 18 Rd: el:r 27 dr, hwarföre han till honom försålldt des hustrus Elisabeth Iwarsdotters effter Moderen arfweligen tillfallna odells jord uti Ellsäng; och som Oluf Andersson i så beskaffat Måhl Lagligen tillhandlat sig samma Elisabeth Iwarsdotters Möderne Odells Jord, så kommer den samma med alla des tilliggande förmåhner att föllia honom, des hustru, Barn och Arfwingar, såsom annan deras wällfångna Odell och ägendom oklandrat och opåtalt nu och till ewärdeliga tijder.

1715 och 1716 hela hem:t, och har han måst lämna bruket öde af nästförflutna swåra Krigztijd och hemmanetz ringhet skull, doch skola de effter hålldna husesynen ha bygdt för sina åhr och friheeten, hwillket alt husesynen med mehra widlöfftighet wid handen gifwer, Warandes hemmanet desutan af en mähta ringa och liten åker, som ändoch intet är bärande; ängen är icke el:r sädeles till att kasta något af sig. Skog till husebyggnad finnes icke el:r, men litet giärdzle och weed brändzle, doch är icke långt till skogz byggden; Torp finnes icke el:r, men en liten Swallte (Aé: Det står så) qwarn, så att i betractande af föreskrefna ringa förmåhner TingzRätten icke kan see, det detta hem:t kan bringas i stånd igen utan 5 Frihetz Åhrs åthniutande för de ordinarie och Extra ordinarie uthlagorna. Som doch alt till Högwällborne Hr Barons och Landzhöfdingen Posses gunstiga willia och behag ödmuikeligen hemställes.

Sid 403

N:30

Uppbud på Spoltorp för borgmästaren i Strömstad Iwar Kamp- 2:a uppbudet

N:31

För Mattis Trullsson uti Nödöhen blef Anders och Hans Trullssöners och Barbro Trulldotters odels jord, som han sig emot 36 Rdr Courent till Pantadt, upbuden 2dra gången

N:32

Uppbud för Anders Andersson i Strängen på Strängen- 2:a uppbudet

N:33

Uppbud för rådmannen i Strömstad Nils Andersson på 1 Tunna skyld uti Påsthemmanet Röd - 3:e uppb.

därpå fölliande och Långöhen den 4de hwareffter åter Räföhen begynnar på nytt, begiärandes wederbörande at den till större säkerhet måtte uti Rätten upläsas och behörigen stadfästas och som TingzRätten icke ännu witterliget war, att att(Aé:det står 2 ggr) någondera Parten häremot wisat sig missnögd blef Förlijkningen i Krafft af Kongl. Förordningen d. Ao 1695 d: 4. Julij och 3die ½: härmed alldeles Corroborerat och stadfästadt.

Sid 436

Uppbod

N:29

Hr Corneth Kyhlenbeck anhölt igienom bref till Häradzhöfdingen in loco att honom måtte meddelas Laga oppbod på 1a på de 3 sett: Jord uti ¼ delen i Nedanberg honom af Jöns Pärssons odels jord för des innestående Löhn effter TingzRättens domb af d: 31. Januarij innewartande åhr blefwen af ägaren öfwerdragen och till ärkiänd, som bewilljades 1a gången.

Sid 437

N:31

Hr Kyrckikoherden Rönnercrantz uti Strömstad och Rådmannen darsammastädes Nils Andersson hade tillhandlat sig 1 T:a odels skyld uti Påst hem:t Röd af Hr Baron Johan Stacke och Fru Friherinnan Magdalena Stake, hwilken de begiärde måtte blifwa upbiuden 2dra gången

N:32

Hr BorgMästaren Iwar Kamp uti Strömstad lått uti Rätten upbiuda hela odels och BåtzManshem:t Spolltorp, som han emot 140 Rdr Courent åter inbördat, och det 3die gången

Sid 438

N:34

I lijka måtto blifwer den ½ Tunna skyld i Nödöhen, som Bröderne Anders och Hans Trullssöner på Saltöhen med systemen hustru Barbro Trulldotter emot till Låns undfängen PantePenningar 36 Rdr Courent, effter Tingzdommens lydelse af dn 16. 17 och 18. Octobris 1705. Pantsatt, för Pantemannen Mattis Trullsson på Nödöhen upbiuden 3die gången
blifwandes äfwen härpå till besichtning och wardering förordnade Nämdeännen Mickell Nillsson i Öfwerby och Anders Swensson i Bofwald, hwilka så wäll sielfwa husen som gårdens öfriga Lägenheter hafwa uti behörigt ögnasichte att taga, och sedan däruppå å sättia ett sådant Verdie som de effter aflagd Eed pröfwa honom wara wärd, inkommandes sedan med förrättningen häröfwer skriffteligen till nästa Ting.

Nämndemannen berättade, att Pär Torkelsson i Tågeröd fullan warit sinnad Barnearfwen ifrån sig utj Contante penningar lefwerera, om icke några Pertzedlar blefwet wid Inventeringen för högt verderade, underställandes TingzRättens ompröfwande, huruwijda han skall kunna dem därefter betala; Och som det af skiefftebrefwet af d:n 10 Martii 1719 befinnes, att utj sonen Hålgie Engebretzssons andell, blefwet verderat Nembl:n 2 Tunnor Korn för 16 dr, 1 Tunna Brödkorn 5 dr, 2 Tun:r hafra 10 dr och 1 Tunna Slödhafra 3 dr Smt utj Myntetekn; så fant TingzRätten skäligt, dem till halfdelen mindre 17 dr Smt verdera, hwilka ifrån sielfwa Summan 56 dr 18 öre, kommer att afdragas, och blifwer altså igien 39 dr 18 öre Smt, som Fastermannen Tiöhl Andersson för honom bör af Farbroderen Pär Torkelsson i Tågeröd, i hänseende till des swaga och eländiga tillstånd, emottaga, och wid myndige åhren ifrån sig lefwerera.

No 30

Bonden Bryngel Sörensson på Crono Båtzmans hemmanet Wästre Hedängen, beklagade huruledes han nu förmimmer des Contra part Sahl. Hr Öfwerste Billts sterbhuus sig icke wid detta Tinget effter des skyldigheet infinner, kunnandes han ey annat märkia, än att de endast därigenom söker tijden för honom uthdraga, öfwer hwilken han i sinom tijd förbehåller sig Laga åtahl; Och som han således denna gången med sina tillstådes hafwande wittnen wäntadt fåfångt, begiärer han, till befarande af emillan

Sid 85

kommande dödsfall innan nästa Ting, att TingzRätten tåktes? (Aé: Brun fläck över ordet) deras wittnesmåhl, höra, och till des säkerheet utj Protocollet inflyta låta. TingzRätten förehölt Bryngell Sörensson, att sådant icke wäll utj någondera partens frånwaro kan låta sig giöra, doch emedan han så trägen är, resolverade låta hans wittnes berättelse uthan Edz afläggjande utj Protocollet inflyta. Hwaruppå sochne skraddaren Pär Arfwidsson utj Elsängen förekom, och således begynte; att han, som nu är 52 år gammal, och född på Fräsehemmanet Hogar, hört af andra utj des Barndom berättas, det Bryngel Sörenssons Fader Sören, skolat sagdt, enär han en gång gådt utj skogen och hugget giärdsle, att han fullan bordt hugga mera, om icke skogz Dommen, hwarefter han hade sig att rätta, blefwet utj ofriden igenom en wid Namn Hans bortflötande från Hedängen förkommen, hafwandes wittnet sielf hört, att Hedängen utj forna tijder warit med Hogar och Wijk samfällt utj skogen, och att en man wid Namn Hans Jörnsson i Torgunöhen förliudet? sig hafwa hört en gammal domb derom läsas, skolandes äfwenwäll des Fader Arfwid utj Hogar, då Sören i Hedängen warit utj tahl med honom om, att effter samma domb få hugga samfällt i skogen till swars gifwet, att han föga kan säya antingen hemmanen warit utj skogen samfalte el:r intet, fast han af andra utj förriga tijder sådant hört; Och som Pär Andersson uppå tillfrågan icke hade något mera att berätta, utan ärbiuder sig, där så ärfordras skulle detta Edeligen ärhålla, så blef hans tahl emedlertijd till Bryngell Sörenssons vidare uthseende Protocollo insererat.

No 31

Infant sig Bröderne Jörn Biörnsson på Dafftöhn och Oluf Biörnsson utj Giäldzgård och begiärde utj

Sid 86

TingzRätten Deponera icke allenast de klanderpen:r af 139 dr 2 öre Smt utj Caroliner, som de i dag tillförne på Tingzbordet präsenterat, utan och bristen 28 dr 14 öre som gör tillsammans 167 dr 16 öre Smt, att dermed förbehålla sig deras förmenta Rätt till Bördandet af ¼ dell Odels Jord el:r 9 settingar skyld utj Elgöhen och Tiernö sochn, som Ländzman Wällacktadt Juhl Wetlesson utj Slöen, under Kiöp och Pantewilkor emot lijka Summa bekommet, anhållandes att detta utj Protocollet måtte inflyta; Hwilket TingzRätten icke el:r förwägrade, utan blef föreskrefna Penninge Summa under försegling till Giästgifwaren Wällacktadt Halfward Larsson utj Wijk effter eget samtycke lämnadt.

No 32

Sahl. Joran Tolfssons utj Hedängen Barns sönerne Tolf och Jöran Jöranssons Farbroder Swen Tolfsson Ib, framkom för TingzRätten, och af Barnsens Mosterman Mattis Trulsson på Nötöhen emottog deras utj skiefftebrefwet af d:n 29 Februarii 1719. arfwel:n tillfallna Fäderne och Möderne arf, belöpandes på dem hwardera 44 dr 6 öre Smt, tillsammans 82 dr 12 /: Smt, med förbehåld att de måtte under försegling lämnas effter han icke på något sätt wet lägenheet dem emot Interesse försättia, hafwandes Bryngel Swensson i Hålkedahlen warit förordnad till yn(g)sta sonens förmyndare, fast Mattis Trulsson på Nötöen ägendommen likwäll om händer haft; Och som bem:te Mattis Trulsson nu på Tingzbordet giordt des riktiga lefwerantz, så fant TingzRätten skäligt begge Förmyndarne ifrån berörde deras förmynderskap Licentiera, och Swen Tolfsson utj deras ställen förordna, till hwilken ända föreskrefne Summa till honom under försegling lämnades, som uppå begiäran till större säkerheet utj Protocollet författades.

2 11/15 settingar skyld utj Kampetorp för 18½ dr Smt, hwilka han dels då och dels sedan betalt. Hafwandes han sielf arfft effter des sahl. Moder Karin Pärssdotter, som skiefftebrefwet af d:n 9 Feb: 1699. wid handen gifwer 5 7/15 settingar, så att han i så måtto igenom lösen och arf är ägare af 15 settingar skyld utj ofta nämde skattehemmane Kampetorp, hwilken Jord hädaneffter med alla lägenheter kommer att fölia honom, des hustru, Barn och arfwingar oklandrat och opåtalt hwad arfwe och köpeJorden widkommer nu och till ewärdeliga tijder, samt PanteJorden så länge och intill des han sina uthlagde pantpenningar utj en samblat Summa åter bekommandes warder.

No 38

Aé: Här fortsätter målet mellan Torgier Hansson utj Baggeröd och Anders Trullsson utj Huuseboo. Jfr tidigare. Målet avslutas med följande:

....begjärandes fördenskuil, att detta deras slutade köp och förlikning måtte utj Protocollet författadt blifwa; Som TingzRätten icke el:r förwägra kunde, utan bör såwäll föreskrefna 4 settingar en skrud utj Kangeröd som Hans Essbiörnssons en setting och halfwa Kanna med alla underliggande förmåhner af hwad Namn de wara månde, hädaneffter fölia sahl. Reor Trullssons omyndige Barn, tillijcka med deras öfriga köpe och Pante Jord oklandrat och opåtalt nu och framledes.

Sid 154

No 41

Mattis Trullsson utj Odels och Båtzmanshem:t Nötöen och Tiernö sochn infant sig åter för TingzRätten och med ett wid ordinarie Tinget d:n 16,17 och 18 Octob: 1705 undfånget Pantebref gjorde bewijsliget det han af sina syskon, Anders och Hans Trulssöner på Saltöhn och systeren Barbro Trulsdotter, Joen Eskelssons hustru i Skiär tillpantadt sig på 10 åhrs tijd oigenlöst emot 36 Rdr Courent a 6 mark beräknadt. deras arfweligen effter föräldrarna tillfaldna ½ Tunna skyld utj Nötöhn, Och som förpantningz åhren redan äro långt öfwer till ända lupne, har han till des uthlagde Pantepenningars återbekommande låtit denna halfwa Tunna skyld Lagligen upbiuda, men ingen af arfwingarna sig till igenlösandet infunnet, I anledning hwaraf Mattis Trullsson war begjärandes, att honom däruppå Laga skafft och Fastebref meddelas måtte. Hwilken begiäran TingzRätten till behörigt öfwerwägande taget och uthaf den insinuerade verderingen, som Nämde män:n Beskiedelige Anders Swänsson i Bowald och Mickell Nillsson i Öfwerby d:n 2 Octob: sidst:ne effter TingzRättens befallning förrättadt, befunnet föreskrefna ½ Tunna skyld utj Nötöhen wara verderat till 60 dr Smt, hwaraf sedan sielfwa förpantningz Summan 54 dr äro afdragne resten 6 dr Smt komma att stå utj Jorden för wederbörande arfwingars räkning effter hwars och ens därtill ägande prätension ograuerade; Doch lijckwäll böra de icke i hänseende dertill äga uppå sielfwa Jorden effter denna dagen något Klander att göra utom som den samma blefwet uppå 3:ne ordinarie Ting d:n 30 Januarii, d:n 12 Junii och 18 Octob: 1722 Lagligen upbiudne, så kunde TingzRätten icke förwägra, att till Mattis Trullsson i Nötöhen, såssom warande utj Börden, ett behörigt Fastebref Extradera.

Sid 158

Uppboden.

No 45

Ländzmannen Wällactadt Jöran Kiepp insinuerade ett d:n 15 Januarii Innewarande åhr undfånget bref derutinnan des syster Elisabet Kiepp utj skatte och Båtzmanshemmanet Skånhem och Skiee sochn köipt af Panthafwarne sahl. Oluf Jakobssons på Skånhem effterlämnade barn och systeren Olug Olufsdotter utj Norr Flateby, samt deras half syskons stiffader Mickel Olufsson utj Jörlöf halfwa hemmanet Skånhem, som dem effter deras stiffader och fader arffallet och åhrligen skyllar 2ne Tunnor, hwilket till någon delen ödelegat emot en Summa af 50 dr Smt, hwaraf de halfdelen undfädt, och andra resten Kyndermässo derpåföljande bekomma skulle, Jemte det att samma Elisabet Kiepp påtagit sig för ödesmåhlet betala till Kongl. May:tt och Cronan des tillständiga höga Rätt, anhållandes Ländzman att som den resterande köpeskillingen sedermera blefwet betalt, och det öfriga för ödesmåhlet med aldra första effter en af Befallningzman Engström lämnadt uthräkning skall blifwa Clarerat, det TingzRätten behagade uppå föreskrefna Jord meddela bem:te des syster Laga Oppbod. Hwilket TingzRätten icke el:r förwägra will, särdeles som Nämde mannen Anders Ifwarsson i Grälöös betygade hafwa med detta köpet sin richtigheet, och fördenskuil som Elisabet Kiepp utj Skånhem icklädt sig föreskrefna Pant innehafwarens Rätt och förmån, lått TingzRätten

Sid 159

samma 2ne Tunnor skyld utj Skånhem, rätta Odels och Bördemännen till igenlösande emot ärm:te Summa, och hwad eliest däruppå kan uthlagdt blifwa, Lagligen upbiudne 1:a gången

No 26

Aé: Åter ett mål mot Erick Jonsson i Ånneröd i Hogdal.

En granne Erik Hansson stämmer honom "för det han icke allenast honom med oanständige skiälsord öfwerfallet, utan jämwäl till-

Sid 770

fogat honom öfwerlast, med des Bohagssakers flöttjande ifrån sina wanl:a ställen utj stugan. och satt sina igen utj det förras rumosv

Målet avslutas på sid 775

Sid 777

No 29

Aé: Ännu ett mål mot Erick Jonsson i Ånneröd i Hogdal ang

"undandragit sig, at uppå sina omyndiga syskons wägnar tahla utj.....ang. 1/6 dels inlösande utj Odahls och Båtzmans hemanet Ramdahl utj Hogdahls sockenosv

Målet avslutas på sid 781

Sid 794

N: 32

Häradzskrifwaren wälbetrode Holger Lundström, insinuerade uppå wederbörande Kiörkiowärdz wägnar, en Förtäckning uppå den Kiörkiotijonde och Landskyld som af åtskilige hemaner utj Skie soken, är pro A:o 1723 till 27 dr 18/: Smt inståendes, förmedelst det at ett owanligt stort hagel, samma åhret fallet, hwaraf de på deras säd och äng stor skada tagit, begiärandes det Tingzrätten tåktes deröfwer des sanfärdiga attestatum till berörde kiörckio restantiers efftergiftt meddehla.

I anledning hwaraf, och som nogsammt witterliget är, at Hemanen, Sälten, Hogar, Wijk, Elgzängen, Östre och Wästre Biörckgårdarne, samt Tafzängen, wederfarit skada på deras åker och äng, af det om natten emellan d 7 och 8de Julij 1723 falna stora haglet, hwilcket är enligt med deras wid ordinarie Tinget d 13 Febru: 1724 undfångna Tingz attest; altså hade Tingzrätten så mycket mindre fördrag at sådant sanfärdel:n betyga, och skulle gärna see at de til understöd och

Sid 795

ärsättning efftergiftt uppå deras instående kiörckiotijonde och Landskyl åtniuta kunde. Hwilket Tingzrätten ey, förwägra kunde uppå begiäran till bewijs och wittnesbörd at lämna.

Sid 797

N: 36

Effter skiedt anmälade för Rat? infant sig Anders Jakobsson på en Cronoholma wid namn Basthålmén utj Tiärnö socken boendes, och beklagade det han intet äger någon Båth hwarren till des fiskes idkande

Sid 798

eller at komma till kiörckian med, warandes han såssom en ung och nyligen tilkommen man, icke så förmögen at han kan sig någon Båt förskaffa, utan hittills måste betiena sig af andras hielp och godhet, och fördenskuil war begiärandes at TingzRätten behagade föruna honom tilstånd till 2ne Ekers huggande. hwaraf han sig en Roddarebåt byggja kunde. Denna begiäran tog TingzRätten utj öfwerwägande, och icke befant sig befogat honom derutinan willfara, docklikwäll som han störl:n(Aé: Det står så) har en fiskebåt nödig, ock ingen särdeles råd och lägenhet äger at kiöpa sig någon, kunde TingzR:n ey anars giöra, än härom des sanfärdiga wittnesbörd lämna, och honom med denne des ansökning, hos högwälborne Hr Baron General Liutnanten Landzhöfdi(n)g och öfwer Comendanten Axel Gyllenkrok recommendera.

N: 37

För sittande Rätten anmälte

Sid 799

sig Hans Jonsson i Åmått och Hogdals soken, gifwandes tilkiänna det des 2ne söner Jon och Olof Hanssöner af deras morbroder Säfwén (Aé: Det står så) Olofsson på Odahls hemanet Nötön i Tiärnö sochen riktigt unfåt och upburit 30 Rdr Corent el:r 45 dr Smt, och deremot Transporterat och updragit till honom deras effter modren sahl: Olug Olofzdatter arfwel:n tilfalna 3 settingar odalsjord utj berörde heman Nötön, at densamma med alla tilliggande förmåhner, af hwad Namn det wara kan, under brukel:a förpantningzwilkor. nyttia, bruka ock behålla, oklandrat ock opåtalt, af dem ock deras anhörige, intil des han sina uthlagde Pantepenningar, utj en samblat Summa, a 6 mark på Rd:rn beräknat, åter bekommer, som til honom effter begiäran utur Protocollet extraderades.

Sid 417 **SOMMARTING den 12 maj 1789 på gästgivargården Hede***Aé: Våldigt dåligt skrivet protokoll i början*

Sid 421

No 4 Härefter låto åboerne på Nöddön, Jöran Heljesson, Lars Andersson, Hans Tomasson, Daniel Nilsson och Nils Nilsson, ingifwa och upwisa denna TingsRätts utdrag af domboken och utslag wid nästledne års sommarTing den 19de Junii 1788; uti den då förehafde twist emillan dem och deras grannar i **Yttre Buar**, som då genom ingången Förening blifwit afslutad, och dymedelst emillan Parterne

Sid 423

Parternes båda hemman en wiss Rågång och skilnadsdele för framtiden fastställd, med hwilken Rågång Nöddö åboer nu begära till deras framdeles säkerhet få lagfara, för att till ewärdeligt bestånd derå winna laga upbud och Fasta. Men emedan den åfwan förmälte Rågång, förut wid denna domstol, under twistig fråga anhängig warit, och rätta jordägare genom godwillig Förening sig emillan sjelfwa i densamma afgjort, så att TingsRätten på oryggelig grund af 20 Cap: RgsB:n densamma åfwen antagit, Ty anser TingsRätten, sökanderne böra trygga sig wid den såmedelst wundne säkerhet och att therförutan ingen annan kan lagligen göras behof; Som alltså till beskjed och efterrättelse meddelas.

Sid 427

No 8 *Aé: Här återkommer målet från vintertinget mellan rättaren Simon Mattisson i Kil och åboer på Resö. Resöborna inger följande skrift:*

Sid 425

S:T: Till TingsRätten

udi uppskiutne sacken till dätta Laga sommar Ting och förste Rättegångsdagen till beswarande får wi udi största ödmuckhet anhålla nu som Tillförmne om befrielse för sådant Tillfällen / eller tillmälen..? som så möcket? mera at Krono Rätaren Simmon? Mattisson i Kill med de flere hans medhjälpare icke skall kunna wissa någon Ricktig anationsLängd eller styrcko, antingen till däm som siussat hafwa eller för döm int siussat hafwer och Licka wäll anklagar KronoRätaren Simon Mattisson oss för stridande och Prompt ud förer 3ne datomar Nämbl. den 7de Nowemb war Ett sådant förskräckeliget härrans stärmwäder at icke knapt någon mäniskia kunnat framkomma öfwer siön med en ledig fär?kåst Långt mindre at komma till lans med hästar d. 12te dito är oss aldeles obekant och wj aldeles icke har fådt något bud ifrån KronoRätaren därom alt så får wj begifwa oss till d. 9de Decemb. udi den Reena förklaring som fler kan intyga, at den samma dagen eller d. 9de war wij på **Skiällerröd** efter länsmans Hålbärgs årder med höö till den swänska inkafwarilet? ifrån Lifwen och Fräcknes hästfålc. Så möcket mera än dät"

Sid 427 *Aé: Text försvinner vid inbindningen.*

dät aldeles ossanning at wj har fåt något befa..? den dagen till siuss/alerödmuckaste befrielse för sådant anklagande.

AltSå anholder wj

Nils Olsson Jon Olsson Anders Trulsson
Harall Jonsson alla på Resse åboande

Sid 427

Efter upläsande hwaraf, åkäranden Simon Mattisson

Sid 429

Mattisson tillkänna gaf, att han nu till Tinget låtit inkaila såsom wittnen Anders Olsson den yngre i Torbal och Olof Hansson i Hogar, hwilka nu äro närwarande och han alltså anhölt måtte föreallas och höras på Ed, hwarföre desse på tillsägelse sig instälde, ojäfwade gingo Eden och warnade wittnade som följer:

1mo: Anders Olsson den yngre i Torbal; Att Olof Nilsson på Strand, då han förut eller den 6te sidstledne Novembr. hade i wittnets åhöro blifwit anmodad, att upbåda Rissöboerne, hwartill han emottagit skriftelige ordres skrefne af Länsman Hellberg, samt undfick nije öre för beswäret, men wet ej om eller när budet kom till dem. Upläst och widkändt.

2do: Olof Hansson i Hogar: Intygat, att den 9de och 10de nästledne Novembr:, som war en **söndag och måndag, hade norska Troppar ankommit**, som Rättaren omtalat, att Rissöboerne skulle sjutsa, men som de icke kommo, måtte både wittnets Fader och Lursängsboerne med flere antaga sjutsen i stället, dock wet wittnet icke om Rissöåboer fådt så tidigt bud, att de kunnat komma. Upläst och widkändt.

Magistraten i Strömstad (99)

Augusti Dito ang. **Magnus Nordbergs bysättning** 9-2514□
Aé: Nordberg åläggs att betala en ådömd skuld om 170 riksdaler till fältkamreraren Ekström. Om han inte gör detta skall han bysättas.

Krono Betjeningen Norrvikens fögderie (147)

Jan. Bfn Hedenskog ang. inrättandet af nytt Gästgifveri på **Hemmanet Wasbo** 7-40□
Aé: Inget mer att notera än, att hemmanet ligger på vägen mellan Östad och Prestbacka. Av ett senare brev framgår att man anser att Wassbotten är mindre lämpligt och föreslår i stället Hovsäter. Se nedan

Länsman A. Pettersson ang. en med fängtransporten åtföljande packe,
 innehållande fängersedlar 26-224□
Aé: Det gällde tücken till fångar. De skulle sändas vidare till kronofogde Hedenskog.

Febr. Bfn Hedenskog om kallelse å **förre Krono Länsm. G. Ehnebom** på Säm 26-574□
Aé: Ehnebom hade blivit kallad som vittne i ett mål om 2 stulna hästar. Målet skulle tas upp vid Åse härad i Skaraborgs län.

Mars Dito att hvarje vecka till KgsBfhde insända rapport om hwad sig i Fögderiet
 tilldragit 3-659□
Aé: Gällde rapporter som begärts av StatsMinistern för Utrikes ärenden. Man vill ha allmän rapport om vad som kan vara intressant för de styrande att få kännedom om. Skrivelsen avslutas med följande:

”Under årens lopp hafva desse rapporter kommit att uphöra, men som de nu åter blifvit infordrade och skola till StatsRådets Civil-Departement från KgsBefhde insändas, får L.E. härmed erinra om deras noggranna tillsändande hvarje vecka, ställde till Kgl Bfhde.”

Dito ang. ifrågasatt reglering af Skjutsombyte emellan **Gästgifvaregårdarne Östad**
 och Prestbacka 15-793□

Den 15 Mars 1841
No 793 Till Herr Krono Fogden Hedenskog ang. ifrågasatt
 reglering af skjutsombyte emellan Gästgifvaregårdarne Östad
 och Prestbacka.

I skrif. Under den 4 i denna månad i fråga om reglerande af skjutsombyte emellan
 Gästgifvaregårdarne Östad och Prestbacka, har Tit yttrat, att Hemmanet Wassbotten icke wore till
 Gästgifvaregård lägligt, men att deremot **Hemmanet Hofsäter** vore dertill bättre beläget.

Innan frågan afslutas,. Och för att kunna tillse, huruvida någon undersökning vid domstol blifver
 deri nödig, anbefalles Tit. derföre, att tillfråga ägarne af Hemmanet Hofsäter, huruvida de hafva något att ärinra
 vid Gästgifvaregårds anläggning derstädes, samt svar härom meddela, med upplysning tillika, huruvida tillgång
 blifver på tillräckligt antal Reserve-hästar på vanligt afstånd, samt om något betydande intrång på
 Kronoskjutsens utgörande härigenom är att befara.

OHH/ CE

April Krono Länsmannen i Bullarens Härad att vara ombud vid skifte å Östads
 Gästgifvaregård 14-1137□
Aé: Det gällde bevakning av ”pistolsmeds Bostället Hogars rätt och bästa”.

Krono Fogden Hedenskog om medels uttagande hos Olof Helgesson **Nöddö** och
 Hans Christophersson på Grebbestöd 16-1161□
Aé: Gällde pengar som skulle betalas enl. Kgl Commerce Collegii gjord skrivelse. Olof H skulle betala 25 Rd 1 sk.

Magistraten i Strömstad (133)

Mars Magistraten om uttagande af 24 sk Bco väntningspenningar

15-969□

Den 15de Mars 1855

No 969 Till Mag. i Strömstad ! om uttagande af 24 s. Bco väntningspenningar.

Som J.U. Stare från Strömstad, enl. hvad bifogade förbudssedel utvisar, å Wiks Gästgifvaregård beställt en häst med åkdon, men af samma skjuts sig icke begagnat, anmodas Tit., att hos nämnde person uttaga och till Herr Krono Fogden i Norrvikens Fögderi directe öfverförda fordrade väntningspgr med 24 /. Bco.

OTF/ CE

Krono Betjeningen Norrvikens fögderie (193)Mars Kronofogden med svar ang. P.A. Hanssons i Hogar anspråk på ersättning för en i skjuts **skadad häst**

24-1092□

Den 24de Mars

No 1092 Till Herr Krono Fogden i Norrvikens Fögderi ! med svar, ang. P.A. Hansson i Hogar anspråk på ersättning för en i skjuts skadad häst.

Som P.A. Hansson i Hogar uti Grebbestöds Dagbok för sistl. Februari månad gjorda anteckning, att hans häst blifvit skadad under det han från Hede till Grebbestöd skjutsat L. Steen från Fredrikshall, men deri ej omnämner hvari skadan bestått, huru den tillkommit, wärdet å densamma, eller om Steen kört hästen m.m., som är af nöden, för den händelse någon årsättning åt Hansson skulle kunna tillvägbringas, anbefalles Tit., att underrätta honom, att han har att inkomma med skriftlig uppgift i berörde hänseenden.

OTF/ CE

do ang. **undandröjdandet af obehörigen uppförde grindar öfver allmänna landsvägen**

31-1160□

Den 31 Mars 1856

No 1160 Till alla Krono Fogdarne i Länet ! ang. undandröjdandet af obehörigen uppförda grindar öfver allmänna landsvägen.

Som den osed tagit öfverhand, att utan giltigt behof, de färdande till hinder, uppsätta grindar öfver allmänna vägen, stundom för att undvika särskildt stängsel kring vidliggande ägor, anbefalles Tit, att tillhålla underlydande Krono Länsmän, att hvar inom sitt district undandröjdja sådane grindar, der de icke blifvit i laga ordning medgifva, och tillse, att de ej vidare varda uppförde.

OTF/ CE

Junii Kronofogden med besvär i mål mot Olaus Heljesson i **Nöddö**

16-2223□

Aé: Gällde utslag från Göta Hovrätt som skulle lämnas till änkan Ellika Britta Olsdotter, Nils Hansson vide pastor B.J. Skog mot bevis.

Augusti Do ang. **Norriska paketpostens fortskaffande**

21-2893□

Den 21ste Sug. 1855

No 2893 Till Herr Krono Fogden i Norrvikens Fögderi ! ang. Norrska Paketpostens fortskaffande till Tannam och Norr Hee.

Med anledning af Tit. anmälan, att Anders Olsson i **Renshogen** uppsagt Contractet med Kongl. Norrska Regeringen om Paketpostens fortskaffande till Tannam och Norr Hee, anbefalles Tit, att söka träffa aftal med någon annan person om samma posts forslande till desse Stationer, samt ofördröjligen derefter inkomma med besked om hvad i sådant afseende kunnat tillgöras.

OTF/ CE